

REPUBLIKA
SLOVENIJA
V CELJU

15. december 1964

Leto XI. št. 12

CINKARNAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA CINKARNE CELJE

S
R
E
Č
N
O

1965

Valjarna je dosegla letni plan

Proizvajalci imamo navado, da ob koncu koledarskega leta zaključimo naše račune ter pogledamo kaj smo v preteklem letu naredili. Pregledamo naše uspehe pa tudi napake in ugotovimo, če smo izpolnili pričakovanja celotnega kolektiva in družbe. Marsikdo se bo vprašal, zakaj že zdaj o tem pišemo, ko še ni konec leta. Menimo pa, da je pravilno, če zve celoten kolektiv Cinkarne že danes o uspehih, katere je dosegla valjarna v letu 1964.

Proizvodnja v valjarni, to je

računani na osnovi dela enega delavca v osmih urah. Torej koliko kilogramov valjanih izdelkov je en delavec naredil v osmih urah. Vsi podatki na obeh diagramih so podani v odstotkih.

Vsa povojna leta se je večala proizvodnja valjanih izdelkov, tako da je že ob našem izhodišču leta 1960, dosegla približno dvakratno predvojno proizvodnjo. Naslednje leto se je proizvodnja valjanih izdelkov dvignila za 14%, proizvodnja same pločevine pa samo za 7%. Uči-

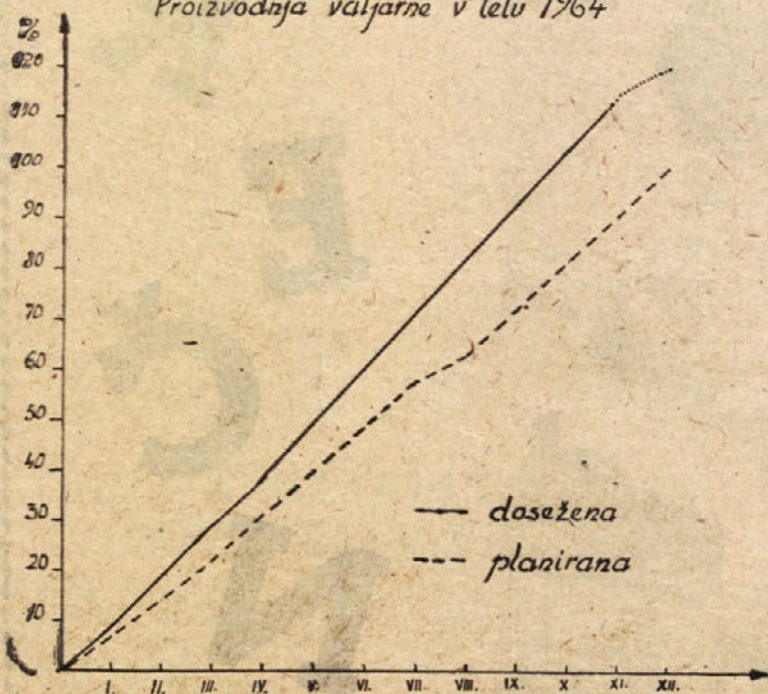
ma učinek dela je počasneje rastle vsa leta kot pa se je dvigala proizvodnja. To se pravi, da se je proizvodnja povečala deloma na račun večjega števila delavcev oziroma nadur. V letu 1964 pa je prvič produktivnost rasla hitreje kot pa proizvodnja. Ta dvig učinka dela pa ni toliko posledica manjšega števila delavcev kakor pa posledica občutnega zmanjšanja nadur oziroma nedeljskega dela. V letošnjem letu v valjarni nismo poznali nedeljskega dela, kar je bil pogost pojav prejšnje Teto, ko smo delali več kot polovico nedelj.

Vzrokov za tak dvig proizvodnje, predvsem pločevine, ki je naš glavni izvozni proizvod, in pa povečanja učinka dela je več. Delavci valjarne so dokazali, da so dobri upravljalci in gospodarji obrata, katerega jim je

delalo na organizaciji dela v valjarni in postavljanju perspektivnih delavcev na ključna delovna mesta. Svoj delež k dvigu proizvodnje je prinesla tudi delna rekonstrukcija valjarne (nov livni stroj, nova valjalna proga) in pa dobro vzdrževanje strojnih naprav.

Kakšne so perspektive valjarne v prihodnjem 1965. letu? Povečanja proizvodnje s sedanji napravami in stroji skoraj ne moramo pričakovati. Pojavila so se že ozka grla v proizvodnji, katera bo treba čimprej odpraviti. Vzrok za to pa je nedokončana rekonstrukcija valjarne. Glavna naloga kolektiva valjarne v prihodnjem letu bo torej dvig produktivnosti ob isti proizvodnji kot letos. Z dobrim sodelovanjem delavcev in obratovodstva bomo ob dobri organizaciji dela uspeli dvigniti učinek dela na svetovno pov-

Proizvodnja valjarne v letu 1964

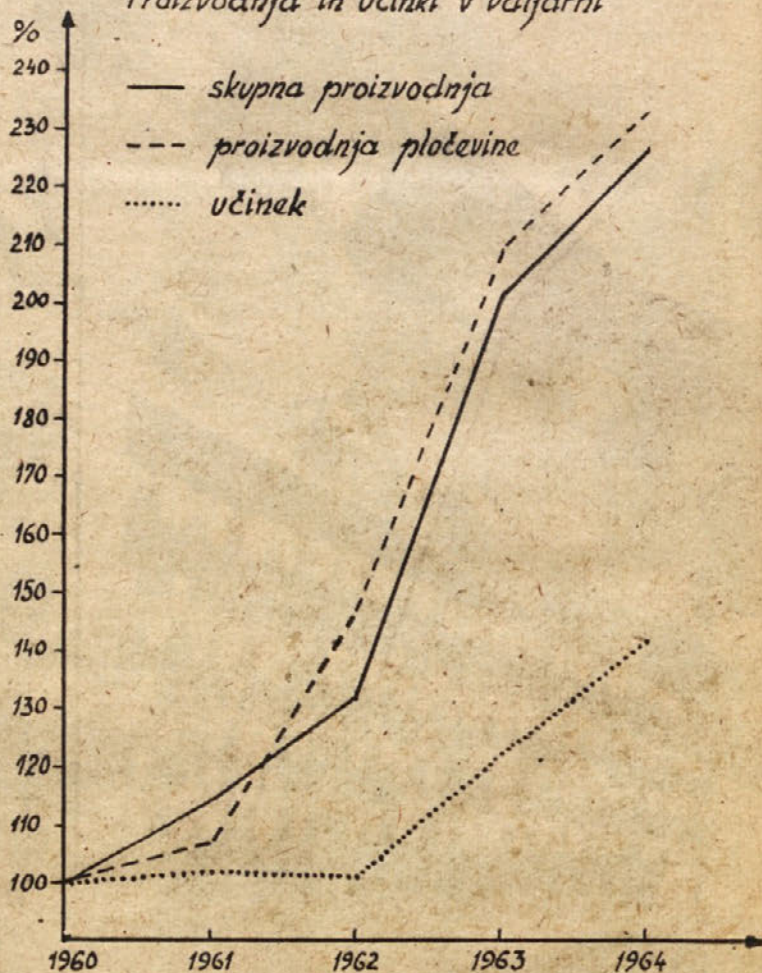
proizvodnja vseh valjanih izdelkov in ne samo pločevine, je bila planirana v višini dosežene proizvodnje leta 1963. Iz prvega diagrama pa lahko takoj ugotovimo, da je kolektiv valjarne začel že prvi mesec presegati planske naloge. Ta razlika med planirano in doseženo proizvodnjo se je vsak mesec večala. Že 20. oktobra je bil dosežen letni plan valjanih izdelkov iz činka. Za boljše razumevanje, kako je kolektiv valjarne lahko dosegel tako lepe uspehe v letošnjem letu moramo pogledati na drugi diagram, kateri nam pokaže sliko proizvodnje v valjarni v zadnjih štirih letih.

Izhodišče naših primerjav je leto 1960. V tem letu dosežena proizvodnja in doseženi učinki so označeni s 100%. Učinki so

nek dela se je dvignil za 2,4%. Med letom 1962 je v valjarni bila uvedena kompletna tretja izmena, namesto dotedanjih dveh izmen z delno tretjo izmeno. Zaradi tega je bilo potrebno povečati število delavcev v valjarni, kar je po eni strani povzročilo delno povečanje celotne proizvodnje, močnejše povečanje proizvodnje pločevine in padec produktivnosti oziroma učinka dela.

Izrazito povečanje proizvodnje valjanih izdelkov, predvsem pa same pločevine in povečanje učinka dela vidimo iz zelo strme krivulje za leti 1963 in 1964. Saj je v letu 1963 predstavljala celotna proizvodnja že 201% v primerjavi z letom 1960. Proizvodnja same pločevine pa je dosegla celo 209%. Učinek dela je predstavljal 122,9% v primerjavi z letom 1960. V letu 1964 pa smo dosegli še lepše rezultate. Celotna proizvodnja valjanih izdelkov je dosegla 226%, same pločevine 233% in učinek dela 141,8% v primerjavi z letom 1960. Produktivnost oziro-

Proizvodnja in učinki v valjarni

družba zaupala. Vedo tudi, da čimveč naredijo, tem boljši bo njihov zaslužek. Zato je pa vrednost točke valjarne v prvih devetih mesecih letošnjega leta med najvišjimi v Cinkarni. Drugi, zelo važen vzrok, je tudi izboljšana organizacija dela in pravilna kadrovska politika obratovodstva. V zadnjih dveh letih je obratovodstvo veliko

prečje. Pri tem pa računamo tudi na konstruktivno sodelovanje našega vodstva.

Z nadaljnjim dvigom učinka dela in odpravo ozkih grl (manjša rekonstrukcija valjarne) si bo kolektiv valjarne ustvaril potrebne pogoje za prehod na skrajšani delovni teden, kar bi že lahko ustvarili v naslednjem letu.

Naši pozdravi VIII. kongresu

V ponedeljek, 7. decembra, so člani našega delovnega kolektiva z množičnega zborovanja poslali

VIII. kongresu ZKJ naslednjo brzojavko:

Delovni kolektiv Cinkarne Celje, zbran na množičnem zborovanju, pošilja VIII. kongresu ZKJ svoje borbene pozdrave z željo, da bi njegovo plodovito delo pomenilo novo etapo v razvoju socialističnih odnosov. Čvrsto zbrani okoli ZKJ s tvarišem Titom na čelu, se obvezujemo, da bomo še nadalje zastavljali vse sile za izgradnjo socializma, za razvoj naše domovine, za mir in aktivno koeksistenco na svetu.

Naj živi ZKJ s tovarišem Titom na čelu.

Proizvodnja in proizvodnost dela v novembru 1964

Proizvodni rezultati so bili v mesecu novembru dobri. Vrednost ustvarjene proizvodnje v tem mesecu je celo nekoliko večja od vrednosti v oktobru dosežene proizvodnje, čeprav je bil na razpolago za 3% manjši časovni fond. Ker je bil ta rezultat dosežen z manjšim številom zaposlenih in z manjšim številom opravljenih delovnih ur, je produktivnost dela porasla v primerjavi z mesecem oktobrom za okrog 4%.

V toplotnici so bili po dinamičnem planu predvideni rezultati celo preseženi, zaradi česar bo letni plan proizvodnje cinka in prahu ob zaključku leta izpolnjen s 101%.

Proizvodnja valjanih proizvodov je bila tudi v mesecu novembru visoka kakor v predhodnih mesecih, zaradi česar bo letni plan znatno presežen.

Zaradi izpadov električne energije ob pričetku leta in rekonstrukcije kontaktne naprave za proizvodnjo žveplene kisline, letni plan kontaktne 66° Bé kisline ne bo dosežen, presežen pa bo plan stolpne kisline 60° Bé.

Zaradi pomanjkanja žveplene kisline in rentabilnega usmerjanja predelave oziroma prodaje, obratuje že nekaj mesecev obrat superfosfata le delno, zaradi česar letni plan ne bo dosežen, vendar bo planirani finančni efekt zaradi prodaje kisline kljub omejevanju proizvodnje superfosfata ustvarjen.

Proizvodnja v anorganski kemiji je v novembru ugodno potekala ter bo ob koncu leta plan vseh pomembnejših proizvodov (z izjemo litopona) dosežen ali pa presežen. Ker je novi obrat litopona še v preizkusni proizvodnji ter se še občasno pojavljajo težave, ne bo dosegel letnega plana.

Optimistično postavljen plan proizvodnje anilinskih barv ne bo dosežen, zaradi uvoza teh barvil, kljub temu pa bo proizvodnja znatno večja od proizvodnje, ki je bila dosežena v preteklem letu.

Proizvodni plan celotnega podjetja bo po vrednosti ob koncu leta dosežen.

V mesecu novembru smo izvozili naše proizvode in storitve v vrednosti 436.583 S. Kumulativno do meseca novembra pa že za 4.402.489 S s čimer je letni plan že prekoračen za 33%.

PO V. KONGRESU ZSJ

Po V. kongresu ZSJ so sindikalni forumi skupaj z občinsko skupščino izdelali akcijski program, katerega namen je bil zadolžiti gospodarske organizacije in njihove družbeno politične organizacije z nekaterimi konkretnimi nalogami. Akcijski program, ki ga je potrdila občinska skupščina Celje, so dobile vse delovne organizacije v naši komunini in je obsegal štiri skupne naloge:

- izboljšati izkoriščanje kapacitet,
- analizirati položaj delovne organizacije v svoji panogi in v komunini,
- proučiti sedanjo in prihodnjo politiko delitve dohodka na osebne dohodke in sklade,
- nagrajevanje oziroma delitev po delu.

Ce se nekoliko ustavimo pri nalogah, ki jih navaja akcijski program, lahko ugotovimo, da te naloge ni postavil samo V. kongres ZSJ, ampak jih kolektiv rešuje že vrsto let.

Kapacitete v naših obratih smo v glavnem maksimalno izkoristili z izjemo nekaterih manjših obratov. Rezultat dobro izkoriščenih kapacitet naših obratov se kaže tudi v dvakratnem povečanju dohodka podjetja. Z maksimalnim prizadevanjem celotnega kolektiva in z rezultati, ki jih je naš kolektiv dosegel, je uspelo naši delovni organizaciji vključiti se v mednarodno delitev dela, saj

se je kolektiv Cinkarne uvrstil na prvo mesto med industrijskimi izvozniki v Sloveniji.

Naš kolektiv je med prvimi začel uvajati nagrajevanje po delu. Bili smo tudi med prvimi kolektivi, ki so minimum osebnih dohodkov, (ta naj bi znašal 25.000 din) zvišali nad 30.000 din. Se en faktor, ki dokazuje

uspehe našega kolektiva, so osebni dohodki, katerih povprečje 9 mesecev, v primerjavi s povprečjem celotnega lanskega leta je večji za 12.000 din.

Pri omenjenih uspehih so prav gotovo odigrale pozitivno vlogo vse družbeno politične organizacije in samoupravni organi.

Obiskali so nas predstavniki CS ZSJ

V petek, 20. novembra nas je obiskala petčlanska študijska skupina iz centralnega sveta zveze sindikatov Jugoslavije, ki se ukvarja z analizo, kako poteka

strokovno izobraževanje v delovnih organizacijah. Na podlagi te analize bo organizirano posvetovanje o nadaljnjem delu delovnih organizacij na področju iz-

obraževanja. Tega sestanka so se udeležili ing. Klemen Stegenšek, direktor kadrovskega sektorja Karlo Sagadin, šef Centra za izobraževanje Zdravko Brdnik, predsednik IO SP Štefan Veselko in predsednik TK ZMS Roman Terjav.

Tovariš ing. Stegenšek je seznanil goste z organizacijsko strukturo podjetja, njegovim razvojem v preteklih letih in perspektivnim planom. Člani študijske skupine so pokazali izredno zanimanje za organizacijo in delo našega Centra za izobraževanje.

Po končanem sestanku so si gostje ogledali nekatere obrate v Cinkarni (slika levo).

Poleg navadnega superfosfata še mešana granulirana umetna gnojila

(Nadaljevanje)

Skoraj 90% vseh kalijevih soli porabi kmetijstvo za gnojenje in le 10% se rabi za ostale kemične proizvode. Kalijeve soli se, v večini primerov nahajajo v naravnih ležiščih kot dvojne ali kalijevega klorida z natrijevim kloridom, magnezijevim kloridom ali sulfatom, nadalje kot dvojne ali trojne soli kalijevega sulfata z magnezijevim in kalcijevim sulfatom. Kalij je sestavina mnogih silikatov, ki pa se redko uporabljajo za gnojenje. Precej kalija vsebujejo: rastlinski pepel, odpadki pri proizvodnji tobaka, odpadki živalske volne, odpadki pri proizvodnji sladkorja in alkohola, prah železarn in tovarn cementa itd.

Za gnojenje se uporabljajo kalijeve soli s 60% K_2O , s 40–50% K_2O in z manj kot 30% K_2O .

Z ozirom na način proizvodnje in vrsto surovin razdelimo mešana gnojila na: navadna mešana gnojila, kompletna mešana gnojila in kompleksna mešana gnojila. Kompletna in kompleksna mešana gnojila se proizvajajo le v obliki granul, navadna mešana gnojila pa v obliki prahu.

Navadna mešana gnojila proizvajajo z mehaničnim mešanjem dušičnih, fosfornih in kalijevih gnojil v homogeno mešanico. Tako npr. pripravimo 1 tona gnojila 5–15–15 z mešanjem 238 kg amonijevega sulfata (21% N), 296 kg navadnega superfosfata (17% P_2O_5), 216 kg triplega superfosfata (46% P_2O_5) in 250 kg kalijeve soli (60% K_2O).

Kompletna gnojila proizvajajo z mešanjem dušičnih, fosfornih in kalijevih gnojil ob istočasnem dodatku določene količine amonijaka, fosforne ali žveplene kisline, solitrne kisline itd. Na ta način pride med komponentami do kemičnih reakcij. Ker pa so primestane tudi tekoče komponente, dobimo granulirana gnojila. Tako npr. pripravimo 1 tona istega gnojila 5–15–15 iz naslednjih komponent: 73 kg žveplene kisline (66% B $\acute{e}$), 24 kg anhidričnega amonijaka (82% N), 145 kg amonijevega sulfata (21% N), 348 kg navadnega superfosfata (17% P_2O_5), 198 kg triplega superfosfata (46% P_2O_5) in 250 kg kalijeve soli (60% K_2O).

Kompleksna gnojila proizvajamo iz osnovnih surovin kot so anhidrični amonijak, žveplena, fosforna ali soliterna kislina, surovi fosfati, kalijeve soli itd. brez predhodne priprave posameznih gnojil. Na ta način nastanejo mešana gnojila s kemičnimi reakcijami med os-

novnimi surovinami. Izkoristek hranljivih surovin je mnogo ugodnejši kot pri navadnih mešanih gnojilih zaradi na novo nastalih spojin.

Tudi pri proizvodnji kompletnih gnojil pride do kemičnih reakcij med posameznimi surovinami, vendar ne v taki meri kot pri kompleksnih. Za ilustracijo pogledimo materialno bilanco za 1 tona gnojila 5–15–15: 62 kg anhidričnega amonijaka (82% N), 242 kg fosforne kisline (32% P_2O_5), 234 kg surovih fosfatov (32,2% P_2O_5), 51,1% CaO), 278 kg žveplene kisline (66% B $\acute{e}$), 250 kg kalijeve soli (60% K_2O).

Z dodatkom majhnih količin

Tehnološki proces proizvodnje kisline razdelimo na naslednje operacije: razkroj surovih fosfatov z žvepleno kislino, filtracija nastale brozge fosforne kisline in sadre, koncentracija fosforne kisline.

Razkroj zmletih surovih fosfatov poteka v razkrojevalnem reaktorju, v katerega doziramo surove fosfate, razredčeno fosforno kislino in žvepleno kislino. Pri tem razkroju nastane fosforna kislina in sadra. Ker se zmes ugrije, jo je treba hladiti, da obdržimo najugodnejšo temperaturo (80° C), ki je pogoj za pravilno rast kristalov sadre. Pline, ki vsebujejo fluorove

deče operacije: reakcija z amonizacijo, granulacija, sušenje, sejanje, vskladičenje in embalaranje.

Reakcija z amonizacijo poteka v dveh posodah: reaktorji in saturatorji. V reaktor se dodajo zmleti surovi fosfati, žveplena kislina in fosforna kislina. Nastalo brozgo vodijo v saturator, kamor uvajajo plinasti amonijak, kjer se izvrši nevtralizacija. Brozgo iz saturatorja vodijo v granulator, kamor dodajajo še kalijevo sol in gotova prašnata gnojila iz sejalne naprave.

Nastale granule padejo v sušilnik, kjer se z istosmernim tokom vročih plinov pražijo. Vroče pline dobijo z izgoravanjem mazuta ali plina. Končni produkt vsebuje manj kot 1% vlage.

Posušena granulirana gnojila transportirajo na sistem vibracijskih sit. Velikost granul tržnega produkta znaša 1–4 mm. Delci, ki so večji gredo v drobilec, kjer se zdrobijo v prah. Delci, ki so manjši od 1 mm se združijo s prahom iz drobilca in se transportirajo v granulator.

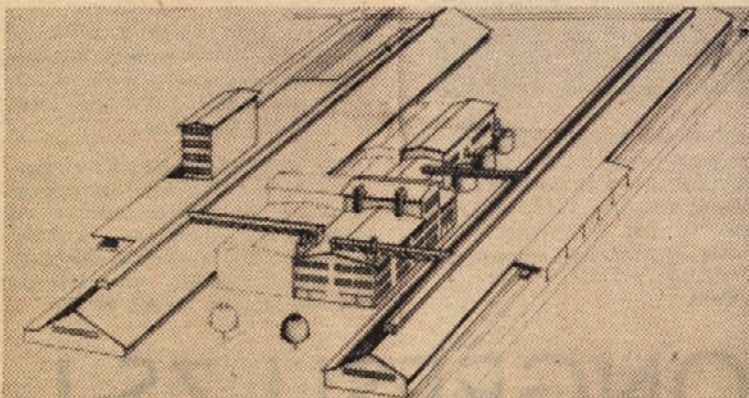
Končni produkt se nato v hladilniku ohladi s protitočnim tokom hladnega zraka. Iz hladilnika transportirajo umetna gnojila v napravo za posipavanje s sredstvom, ki preprečuje strjevanje granul in od tod v skladišče umetnih gnojil.

Embaliranje in tehtanje se vrši na avtomatskih tehtnicah v natronske ventil vreče ali pa v polietilenske vreče, ki se zavarijo. Naprava za embalaranje in tehtanje je tako skonstruirana, da omogoča nalaganje vagonov z gnojili v razsutem stanju.

Sama naprava za proizvodnjo kompleksnih granuliranih gnojil je tako skonstruirana, da omogoča proizvodnjo kompleksnih granuliranih gnojil, katere koli sestave, nadalje omogoča proizvodnjo navadnega superfosfata, triplega superfosfata, amonijevih fosfatov, amonsulfata, nitrofosfata itd.

Z realizacijo opisanega programa in programov ostalih proizvajalcev umetnih gnojil v Jugoslaviji bo narasla poročnja umetnih gnojil od 14 kg aktivne materije na hektar obdelovalne površine v letu 1960 na približno 160 kg aktivne materije na hektar obdelovalne površine v letu 1970. To se pravi, da bomo dosegli isto porabo v letu 1970, ki jo je mela Zahodna Nemčija v letu 1960, ali z drugimi besedami, da bomo uporabili umetnih gnojil še vedno 10 let za Zahodno Nemčijo, ki pa niti ni najmočnejši poročnik umetnih gnojil, saj vemo, da so v letu 1960 v Holandiji, Belgiji in na Islandu porabili preko 200 kg aktivne materije na hektar obdelovalne površine.

J. C.

Tako bo izgledal naš novi obrat umetnih gnojil

drugih elementov (bor, mangan, baker, cink itd.) v gnojila dobimo gnojila z mikroelementi. Ako superfosfatu primestamo lignitni prah, dobimo gnojilo, ki se imenuje »lignofos«. Mnogim vrstam gnojil primestamo sredstva za uničevanje rastlinskih škodljivcev (oldrimiziran superfosfat).

CDS našega kolektiva je na svoji 23. redni seji potrdil investicijski program izgradnje obrata za pridobivanje kompleksnih granuliranih gnojil s kapaciteto 250.000 ton na leto in s povprečno formulacijo gnojil 7,5–16–16. Ta investicijski program zajema še proizvodnjo žveplene kisline po kontaktnem postopku s kapaciteto 150.000 ton 66% B $\acute{e}$ žveplene kisline letno in proizvodnjo fosforne kisline po mokrem postopku s letno kapaciteto 50.000 ton P_2O_5 . Ker bo znašala poraba žveplene kisline približno 200.000 t/l bomo za omenjeno proizvodnjo fosforne kisline in umetnih gnojil rabili še 50.000 ton žveplene kisline iz obrata žveplene kisline, ki je že v izgradnji. Za proizvodnjo umetnih gnojil bomo rabili fosforno kislino v količini 40.000 t P_2O_5 /l, tako da bo ostalo za prodajo še 10.000 ton te kisline.

Opis tehnološkega procesa proizvodnje žveplene kisline je bil objavljen v eni od prejšnjih števil Cinkarnarja in ga zato ne bi ponavljali.

spojine, pred izpustom v atmosfero očistijo. Filtracija brozge fosforne kisline se vrši na vakumskih filterih s protitočnim izpiranjem. Na ta način dobimo fosforno kislino različnih koncentracij. Prvi filtrat vsebuje 30–32% P_2O_5 , ki je produkcijska kislina. Drugi filtrat vsebuje 20–25% P_2O_5 in se uporablja za razredčevanje žveplene kisline pri razkrojanju surovih fosfatov. Tretji filtrat, ki vsebuje ca. 5% P_2O_5 se uporablja za prvo izpiranje pogače sadre. Drugo izpiranje se vrši z vročo vodo. Sadra se razmuli z vodo in transportira po cevovodih na odval. Ker vsebuje sadra določeno količino fluora in nerazkrojenih fosfatov ni uporabna za nadaljno predelavo.

Koncentracija fosforne kisline se vrši z uparivanjem v vakuumu. Uparivanje se vrši v dveh stopnjah. V prvi stopnji dosežemo koncentracijo 42% P_2O_5 . Taka kislina se uporablja za proizvodnjo triplega superfosfata. V drugi stopnji dosežemo koncentracijo 54% P_2O_5 . Ta kislina je namenjena za prodajo.

Pline, ki nastanejo pri uparivanju in ki vsebujejo fluorove spojine, izpirajo, da dobijo fluorosilicijevo kislino, iz katere proizvajajo natrijev silikofluorid.

Tehnološki proces proizvodnje kompleksnih granuliranih gnojil lahko razdelimo na sle-

DARUJTE SVOJO KRI

V pripravah na krvodajalsko akcijo, ki jo bodo naše sindikalne podružnice izvedle ob koncu januarja 1965, smo obiskali vodjo Postaje za transfuzijo krvi v Celju, zdravnico dr. Stano Štravs, s prošnjo, da za bralce »Cinkarnarja« pove nekaj več o pomenu transfuzije krvi. Iz raznih vprašanj krvodajalcev pri zadnji akciji, ki je bila v mesecu marcu letos, smo namreč ugotovili, da o tem vprašanju prav malo vedo. Iz njenega pripovedovanja posnemamo naslednje:

Poznamo preko 15 krvnih sistemov. Kompletna krvna grupa posameznika je zelo zapletena in jo običajno ne določamo. Za potrebe transfuzije se ugotavlja točno le sistema ABO in Rh. Le ta dva sistema sta važna za transfuzijo kajti če dajemo neustrezno kri, lahko nastanejo za življenje bolnika usodne posledice.

V prvem sistemu ločimo 4 različne skupine: A, B, AB in 0. Imenujemo jih po posebnih lastnostih, ki so vezane na eritrocite (rdeča krvna telesa). Pogostost teh grup je različna. Ravna se po rasnih in ozemeljskih značilnostih. Za prebivalce srednje Evrope, kamor spadamo tudi mi, je najbolj pogosta grupa A, ki jo zasledimo pri 40 % vseh ljudi. Takoj za njo je grupa 0, ki tudi doseže skoraj 40 %. Sledi grupa B, ki jo ima okoli 15 % ljudi. Najredkejša je skupina AB, ki jo zasledimo le pri 3 do 6 % prebivalstva.

V Rh sistemu v glavnem ločimo dve skupini: Rh pozitivno in Rh negativno. Med prebivalstvom je skupina Rh + zastopana 85 %, Rh - pa 15 %. Če pri transfuziji krvi teh dveh skupin ne bi upoštevali, se lahko zgodi naslednje: ljudje, ki Rh faktorja nimajo, to so Rh negativni, se lahko senzibilizirajo (postanejo občutljivi) in stvorijo protitelesa proti Rh sistemu, če pride v njihovo telo Rh pozitivna kri. To se lahko zgodi ne le pri dajanju injekcij, če je igla nečista, lahko pa tudi pri ženi med nosečnostjo, če je sama Rh negativna in nosi Rh pozitiven plod. Če v kri take Rh negativne osebe, ki je postala občutljiva proti Rh faktorju, pride Rh pozitivna kri, lahko nastane ne ljuba reakcija, ki je včasih lahko usodna. Če je mati postala preobčutljiva, to je, če ima protitelesa proti Rh sistemu, lahko med nosečnostjo in pri porodu okvari plod, da se rodi bolan. Takega otroka lahko rešimo le na ta način, da mu takoj po porodu izmenjamo vso kri s tako, ki njegovemu organizmu ne bo škodovala.

Vsaka bolnišnica mora skrbeti, da vedno razpolaga z zadostnimi zalogami krvi, ki jo mora stalno obnavljati. Kri je uporabna za transfuzijo le 14 dni do največ tri tedne. Zato morajo transfuzijske postaje pritegovati krvodajalce kontinuirano vse leto. Morebitni viški krvi bi se lahko tudi pre-

delali v suho krvno plazmo. Vendar to ne bi bilo primerno, ker je področje celjske transfuzijske postaje premajhno in bi potem primanjkovalo krvi, ki je mnogo ustrežnejša za transfuzijo kot krvna plazma.

V nadaljnjem razgovoru je dr. Štravs povedala še naslednje: letne potrebe celjske bolnišnice so 1600 l krvi. Za prebivalce celjske občine potrebujejo približno 900 l krvi in je

Z obiska na naši srednji tehnični šoli: pri analitskih vajah

tolika tudi letna naloga Rdečega križa po mobilizaciji krvodajalcev. To pomeni, da bi bilo treba s področja naše občine pritegniti letno najmanj 3800 krvodajalcev, oziroma 6400 krvodajalcev s področja okraja. Na podeželju je odvzem krvi manjši, ker veliko število prebivalcev hodi na delo v industrijske centre. Zato morajo industrijski centri zbrati večjo količino krvi. Potrebujejo jo ne le za lastne prebivalce ampak tudi za večje potrebe delavcev v industriji, kjer prihaja do težkih obratnih poškodb.

Pri letošnjem odvzemu krvi in tudi med letom so cinkarnarji in njihovi vzdrževani družinski člani darovali 50 do 60 l krvi. Ta količina, če jo primerjamo le s povprečnimi potrebami prebivalcev celjske občine ne zado-

šča. Samo za potrebe v Cinkarni zaposlenih delavcev brez njihovih družinskih članov bi potrebovali 70 do 80 l krvi, to je okoli 300 krvodajalcev. Če pa prištejemo še povprečno število vzdrževanih članov in večje potrebe zaradi obratnih nezgod, se potrebna količina krvi in s tem tudi krvodajalcev potroji.

Po planu Rdečega križa, kot glavna pobudnika in organizatorja zbiranja krvodajalcev, predvidevamo v vsakem industrijskem podjetju 15 do 20 % krvodajalcev. Glede na to, da je cinkarna težka industrija, smo se s podjetjem dogovorili, da bo akcija samo enkrat letno in to v zimskem času. Zaradi tega ne moremo računati na tolik odvoz, kot bi ga dosegli v dveh

ki nepotrebni izdatki za plačilo bolniških stroškov. V takih primerih kličemo med letom posamezne krvodajalce. Seveda le tiste, ki jih poznamo. Prav bi bilo, če bi imeli vsaj v podjetjih registrirano krvno grupo vsakega zaposlenega, da bi lahko v nujnih primerih poklicali krvodajalce rednih krvnih skupin.

Pomoč, ki jo nam nudi Cinkarna in njena obratna ambulanta, je zadnja leta velika in lahko služi za vzor tudi drugim velikim podjetjem. Vi ste izbrali edini pravilni sistem, ko ste se v zbiranju krvodajalcev naslonili na sindikat kot najmočnejšo družbeno politično organizacijo. Veliki uspehi so povsod tam, kjer v prizadevanjih za uspeh krvodajalske akcije sodelujejo sindikat ter vodstvo podjetja in kjer uspe aktivirati tudi mladinsko organizacijo.

Poleg plačanega prostega dne, ki ga sedaj dajejo krvodajalcem na dan oddaje krvi že vsa podjetja, sem opazila, da so za mobilizacijo krvodajalcev koristne tudi nekatere olajšave, ki jih dajejo krvodajalcem nekatera podjetja, na primer: olajšave pri počitniškem letovanju, to je pravica do daljšega bivanja v počitniških domovih in večji popust v ceni penziona, dodatni letni dopust za krvodajalce, organiziranje posebnih skupinskih izletov za krvodajalce in tekmovanja v krvodajalstvu med obratnimi skupinami za popularne skupinske nagrade. Na take datjave ne smemo gledati kot obliko plačila za človekoljubno dejanje. Po mojem prepričanju je to le priznanje za višjo stopnjo družbene in humane zavesti, ki jo je osvojil posameznik, ki pa le koristno vpliva tudi pri mobilizaciji ljudi za oddajo krvi.

Ob zaključku razgovora nam je zdravnica obljubila, da bo za prihodnjo številko Cinkarnarja zbrala imena vseh cinkarniških krvodajalcev in še posebno imena vseh nosilcev srebrne in zlate značke ter krvodajalcev, ki so že prejeli diplome za 20-kratno oddajo krvi.

Poudarila je še, da se transfuzijska postaja ne poteguje za tako imenovane »junake« krvodajalce, ki oddajajo kri mnogokrat na leto. Najpomembnejše je, da je popularizacija krvodajalstva široka, da pride zavest o potrebi te humane geste v široke množice in da zbere akcija veliko število ljudi, ki oddajo kri le enkrat letno in štejejo to svojo gesto enako važno kot vsako drugo svoje državljansko ali moralno dolžnost.

Vmesecu septembru je bilo:

30 poškodb pri delu s 419 izgubljenimi dnevi in
3 poškodbe na poti z 48 izgubljenimi dnevi
Skupaj 33 poškodb s 467 izgubljenimi dnevi

Analiza vzrokov nesreč daje naslednjo sliko:

Nered na delovnem mestu in pomanjkljiva razsvetljava	1 nesreča
Pomanjkljive transportne poti ter pomanjkljiva kontrola	1 nesreča
Pomanjkljiva osebna zaščitna sredstva	1 nesreča
Pomanjkljiv poduk o varnosti pri delu in pomanjkanje poklicnih izkušenj	1 nesreča
Pomanjkljivi varnostni ukrepi	2 nesreči
Neprevidnost	9 nesreč
Neprevidnost in motnje — bolezen	2 nesreči
Neprevidnost in neustrezen način dela	2 nesreči
Neprevidnost in pomanjkanje poklicnih izkušenj	1 nesreča
Neprevidnost in pomanjkljiva kontrola ter pomanjkljiva tehnična zaščita strojev	1 nesreča
Neprevidnost in tehnična pomanjkljivost orodja	1 nesreča
Neprevidnost in utesen prostor	1 nesreča
Neprevidnost in pomanjkljivi varnostni ukrepi	2 nesreči
Nediscipliniranost	1 nesreča
Nediscipliniranost in nered na delovnem mestu	1 nesreča
Nediscipliniranost in pomanjkljiva kontrola	2 nesreči
Nediscipliniranost in pomanjkljive transportne poti	1 nesreča

Skupaj:

30 nesreč

V mesecu oktobru je bilo:

27 poškodb pri delu s 507 izgubljenimi dnevi in 4 poškodbe na poti s 73 izgubljenimi dnevi.
Skupaj 30 poškodb s 580 izgubljenimi dnevi.

Pri delu so se poškodovali:

V pražarni:

Ivan KROFLIČ — ko je hotel prekucniti voziček s povratkom v skip mešalca, mu je stisnilo prst.

Andrej TANSEK — s sodelavcem je hotel prekucniti industrijski voziček. Pri tem se je zgornji del vozička oddvojil od spodnjega ter mu poškodoval nogo.

Boro KOSTRESEVIČ je bil preblizu sodelavca, ki je čistil s krampom aglomeracijski trak. Izpod krampa je odskočil kosček aglomerata ter padel ponesrečenec v oko.

Franc BAHČIČ je hotel zapreti vrata. Pri tem mu je padla na nogo plošča, ki je bila naslonjena na vrata.

V topilnici:

Marjan DABESKOVIČ — pri vlečenju cinkovih oksidov iz Thede peči v pokvarjen voziček se mu je vsul vroč oksid v čevlji ter ga opekel po stopalu.

Stanko MIRNIK — pri vstavljanju retorte v peč se je udaril z drogom po prstu.

Andelko SAVIČ — Pri iznašanju predleža ga je vroč cink opekel po roki.

Alojz KODRIČ — Pri iznašanju predleža se mu je cink vllil po roki ter ga opekel.

Branko KUKIČ — Pri nakladanju veder s cinkovim prahom je dobil prst med vedra ter si ga poškodoval.

Stefan FRIC — Pri izpraznjevanju japnerja, napolnjenega z vročim prahom, mu je spodrsnilo. Ko je hotel ujeti ravnotežje, je stopil z nogo v vroč prah ter si jo opekel.

Franc MALEC — Ker je hotel dobiti iz predleža komad ilovice, je močneje potegnil z greblico. Z ilovico je padlo iz predleža tudi nekaj tekočega cinka, kateri ga je opekel po gležnju.

Milan PERC — Pri odstranjevanju retorte iz peči je močneje potegnil. Kavelj se mu je izravnaval, zaradi tega je ponesrečenec padel s hrbtom na alonže.

Tomislav POPOVIČ je pri razkladanju veder s cinkovim prahom dobil prste med nje ter si jih poškodoval.

V keramiki:

Ljubislava FILIPOVIČA je industrijski voziček udaril v nogo. Filipovičev sodelavec je voziček sunkovito odrinil.

V valjarni:

Janko VIDOVIČ si je pri posnemanju cinkovih blokov opekel roko.

Mile PRVULOVIC si je z brusilnim kolutom poškodoval roko.

Jernej ZAGOZDA se je na vroči pločevini opekel po roki.

Stefan VENGUST — Pri žaganju protektorjev mu je kos cinka padel na nogo ter mu jo poškodoval.

V predelovalnih obratih:

Marija GABER — Pri odstranjevanju matice se je udarila z ročajem ključa po glavi.

V kemiji I:

Alojz REBERSEK — Pri čiščenju filterske stiskalnice mu je padlo blato v oko.

Vaso BANJEGLAV je izgubil ravnotežje in padel v vodnjak za hlajenje bakrenih granul. Opekel se je po nogah in rokah.

Dragotin MILOJEVIČ — Pri jemanju vzorcev žveplene kisline v obratu superfosfat mu je spodrsnilo. Pri padcu se je s kislino obrizgal po roki in vratu.

Ivan VALEK — Ko je hotel razpreti vagone je stopil na odbijač, ki se je zavrtel. Pri tem

je ponesrečenec obvisel na roki, s katero se je držal za ročaj na vagonu. Pretegnil si je roko.

Jože ZARKOVIČ — Ko je stopal po lestvi, mu je na zadnji prečki spodrsnilo. Pri padcu si je poškodoval roko.

V mehanični delavnici:

Aleksander PAVLINEC — Pri delu mu je padel tujek v oko.

Anton KUKOVIČ — Pri privajanju vijaka se je ta utrgal ter mu poškodoval kazalec leve roke.

Vinko LONCAR si je pri prenašanju bukovega ploha poškodoval nogo.

Vrni se zdrav domov!

Ko prebiramo rubriko »Pri delu so se poškodovali« in se pri tem zanimamo za vzroke posameznih nesreč, pogosto zasledimo: neprevidnost, nepoučenost, neustrezno orodje, nezainteresiranost nadzornega osebja itd.

Danes objavljamo fotografijo neustrezne lestve. Sestavljena je pravzaprav iz dveh lestev. Prva, daljša ima le tri ustrezne prečke, vse ostale so pribite z enim ali dvema žrebljema, druga, sicer dobra, je prekratka, zato je naslonjena na daljšo.

Ali je res cenejše zdravljenje delavca, ki bi se lahko ponesrečil na neustrezni lestvi, od nakupa nove lestve. Kaj pravijo k temu odgovorni, upajmo, da bomo brali v prihodnji številki.

Nekaj misli in podatkov o bolniškem staležu v podjetju

(Nadaljevanje)

V zadnji številki »Cinkarnarja« smo spregovorili o bolniških dopustih v posameznih dneh tedna v preteklem letu — s posebnim ozirom na ponedeljke oziroma dneve po praznikih. Poglejmo sedaj situacijo po izplačilnih dneh, to je 16. in 28. v mesecu (v letu 1963): in ga primerjamo s splošnim letnim povprečjem.

Vidimo torej, da razlike praktično ni!

Nekaj pa drži: pogosto pride do močnega porasta staleža ob določenih prilikah (n. pr.: po zadnjem pikniku na Ostrožnem!), vendar se taki odskoki in pa običajna nihanja staleža.

Ob koncu je treba ponovno poudariti dejstvo, navedeno že uvodoma, da vzrokov nesposobnosti za delo in odsotnosti na delovnem mestu ne iščimo

v »staležu«, temveč v situacijah, ki so do njega privedle! Tu pa se je treba spoprijeti s težavami na širšem področju, kot je medicinsko in upoštevati celo vrsto faktorjev. Kajti definicija »ZDRAVJA«, ki jo je postavila Svetovna zdravstvena organizacija in je še vedno veljavna tudi v naši deželi, vsebuje oziroma upošteva raznolikost vplivov na počutje človeka. Glasi se pa »ZDRAVJE JE SKUPEK FIZICNEGA, PSIHICNEGA IN SOCIALNO - EKONOMSKEGA DOBREGA POČUTJA«

Dr. Slavko Šopar

letno povprečje secu 16. v mesecu 28. v mesecu

% bolniškega staleža	5,2 %	5,5 %	5, %
% »A« nezgod na ves stalež	21,5 %	22,0 %	21,0 %
% »B« nezgod na ves stalež	10,1 %	9,5 %	10,5 %
Skupni % nezgod na ves stalež	31,6 %	31,5 %	31,5 %

V tabelo smo vnesli celotni odstotek bolniškega staleža, odstotek »A« in »B« nezgod na celotno število staležnikov v nekem dnevu in skupni odstotek nezgod za določen dan. Sumirali smo vse 16. in 28. dni v letu 1963, izračunali povprečje

v teku leta izravnavajo.

Veliko bolj razgibano sliko nam daje osnovno, dnevno spremljanje bolniškega staleža, dasiravno gre običajno za skoke od 0,1 % do 0,6 %, kjer se pisano prepletajo nezgode in bolezni.

Pravice do pokojnine in zdravstvenega varstva če zavarovanec živi v inozemstvu

V.: Ali žena lahko prejema možovo invalidsko pokojnino, v času ko je njen mož kot invalidski upokojenec ostal čez dovoljeni čas v inozemstvu? Nadalje me zanima ali njegova otroka, ki živita pri materi, v času očetove odsotnosti obdržita pravico do zdravstvenega varstva po njem in do kdaj jima ta pravica pripada? (Rada bi vedela, kako je z zdravstvenim varstvom za otroka, ki že dalj časa boluje in je zaradi tega moral prekiniti redno šolanje?)

O.: Žena invalidskega upokojenca ne more prejemati pokojnine v času, ko mož biva v tujini, ne da bi imel za to veljavno dovoljenje našega pristojnega organa. Izplačevanje invalidske pokojnine se namreč upravičencu ustavi z dnem, ko poteče njegovo dovoljenje za bivanje v inozemstvu. Vendar pa taka oseba zadrži svojstvo invalidskega upokojenca.

Če njegova otroka stalno prebivata v naši državi, obdržita zdravstveno varstvo po

očetu tudi v času, ko ta nedovoljeno prebiva v tujini, čeprav ju v tem času oče ne preživlja.

Zdravstveno varstvo pripada otrokom do dopolnjenega 15. leta starosti, če obiskujejo šolo, pa do konca predpisanega rednega šolanja, vendar najdalj do dopolnjenega 26. leta starosti — 1. odstavek 24. člena ZZZ.

Otroku, ki je zaradi bolezni nehal obiskovati šolo, se zdravstveno varstvo podaljša preko določene starostne meje, največ za toliko časa, kolikor je zaradi bolezni zamudil šolanje. Mnenje o tem, da je prekinitev rednega šolanja posledica bolezni, daje zdravnik zdravstvene službe. Če pa ostane otrok zaradi invalidnosti, ki je posledica poškodbe ali bolezni, ali pa da zaradi motenj v telesnem ali duševnem razvoju, nezmožen za samostojno življenje in delo, preden dopolni 15. leto starosti oziroma v času, ko je še na rednem šolanju, je zavarovan ves čas trajanja take nezmožnosti.

Na poti so se poškodovali

Ivan FERLINC — Pri preskočju čez jarek si je poškodoval nogo.

Jože ZAGORIČNIK — Ko se je peljal v službo, je na ovinku zapeljal na kolo, ki je ležalo na cesti. Pri tem je padel in si poškodoval glavo.

Jože TRATNIK — Na poti v službo ga je povozilo neznan vozilo.

Martin KRAJNC — Na poti iz službe ga je podrl avtomobil. Utrpel je poškodbe na glavi.

Kdo sme uporabljati stroje v delavnicah

Na podlagi HTV predpisov lahko opravlja delo na strojih in strojni napravah samo delavec, starejši od 18 let, ki ima ustrezno kvalifikacijo in je za to delo usposobljen.

Doba usposabljanja za delo na strojih in napravah je odvisna od kompliciranosti stroja ali naprave in spretnosti delavca samega. V internih predpisih podjetja mora biti določena maksimalno potrebna doba za usposabljanje. V kolikor delavec v tem času ni zmožen samostojno opravljati dela na stroju, ga moramo premestiti na manj zahtevno delovno mesto.

Nadzorno osebje (izmenovodja-skupinovodja) mora navedeni predpis upoštevati in v inte-

resu varnosti pri delu nadzorovati izvajanje istega.

Vsak delavec lahko opravlja samo takšno delo, ki mu ga je določilo nadzorno osebje, samovoljno opravljanje dela na strojih, pa mora biti strogo kaznovano. Za odstopanje od navedenega varnostnega ukrepa kazensko odgovarja nadzorno osebje posameznih oddelkov.

Članom kolektiva, ki se zanimajo za nakup odpadnega materiala, sporočamo, da ga lahko nabavijo vsak tork dopoldne v prostorih pri metalurški kopalnici. Material izdaja tovariš Valenčak.

Premajhna skrb za

orodje in pripomočke

Zadostuje kratek sprehod po obratih, da vidiš ob zidovih pristavljene lestve, ki ne ustrezajo več varnostnim predpisom. Kljub temu jih delavci nemoteno uporabljajo, ker verjetno nimamo v našem podjetju nadzornega osebja, ki bi skrbelo za to, da bi delavci uporabljali samo ustrezne in varne lestve ter odstranilo dotrajane in življenjsko nevarne. Koliko se je že pisalo, da vprašanje lestev v podjetju uredimo s centralnim skladiščem, kjer bodo skrbeli za to, da bodo lestve ispravne. Do sedaj pa ni za varnost in ustreznost lestev nihče nič napravil.

Če pride do nesreče, bo odgovoren za njo mojster ali skupinovodja, ki je dovolil ali še bolj — dal nalog za uporabo neispravnih lestev. Pri sodniku za prekrške bo sigurno izjavil, da je svoje nadrejene opozarjal na dotrajanost lestev, ker pa ni nihče nič ukrenil in delo je moralo biti opravljeno, je segel po lestvah, ki jih je imel.

Ne bi bilo bolje čimprej rešiti vprašanje lestev, kakor pa čakali na to, da se nekdo zaradi naše malomarnosti ubije ali težko poškoduje.

Nov član skupščine socialnega zavarovanja v Celju

Ker je polovici članov skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev v Celju potekla mandatna doba, so morali zavarovanci oziroma njihovi predstavniki — delavski sveti — izvoliti nove člane skupščine.

Naš kolektiv sta doslej zastopala Jožica Farčnik dipl. ing. in Stojan Predić dipl. econ. Ker je tovarišu Prediću, ki je bil v letu 1962 izvoljen v skupščino za dobo dveh let, letos ta mandatna doba potekla, je centralni delavski svet, na predlog družbeno-političnih organizacij, za novega člana skupščine izvolil Ivana Fegeša, vodjo oddelka za socialno zavarovanje.

D. M.

PRAZNOVALI SMO SVEČANO IN PRIJETNO

Popoldne pred praznikom je bilo povsod izredno živahno. Mnogi so hiteli proti postaji, da bi ujeli vlak, ki jih bo odpeljal k sorodnikom, ali znancem ali nekam, kjer se bodo sprostili in pozabili vsakdanje skrbi. Nekaterim se je mudilo domov, kajti do večernega rajanja je preostalo le malo časa. Le redki so pomislili na tiste, ki so imeli ta dan še mnogo skrbi: ali bo ozvočenje delovalo, bo dovolj jedil in pijače, kako bo uspel program ipd. Tovarišem, ki so poskrbeli za našo prireditev, je šlo vse od rok in res zaslužijo pohvalo.

Že pred osmo zvečer so se začeli zbirati prvi obiskovalci. Kmalu za tem, ko so bila odprta vhodna vrata, je bila dvorana samopostrežne restavracije polna. Tovariš Veselko je vsem navzočim zaželel prijeten večer. Nato je spregovoril tovariš ing. Jakob Raspotnik o pomenu praznika. Člani našega mladinskega aktiva so se predstavili v narod-

Izkušena recitatorica Beba

november. Maričke Žnidaršič. K svečanemu vzdušju je prispeval tudi mešani pevski zbor France

Naša folklorna skupina se je dobro odrezala

nih nošah in nam zelo dobro zaplesali naša kola in rusko polko. Iskazali sta se tudi mladi recitatorici Ivanka Švagula in Cvetka Krašovec, ki sta recitirali »Pozdravljen praznični dan« Kajetana Koviča in »Devetindvajseti

Prešeren, ki je pod vodstvom Edija Goršiča zapel nekaj partizanskih pesmi. Na vrsto je prišel tudi zabavni ansambel. Pozno v noč so zveneli veseli akordi, toda plesalcem ni pošlo sape.

Spomnimo se tudi tistih, ki se

Blisk je povzročil malce hud pogled, toda kmalu je bilo tudi to pozabljeno

niso mogli veseliti z nami. Bili so na svojih delovnih mestih, kjer so skrbeli, da je proizvodni proces nemoteno potekal.

Športna tekmo šahisti do dobre rezul

Tudi letos je Izvršni odbor sindikalnih podružnic Cinkarne razpisal športna tekmovanja v počastitev Dneva republike. To je že tretje zapovrstno tekmovanje katerega se je udeležilo sedem šahovskih moštev ali 28 igralcev. Dosedaj največja udeležba dokazuje, da so člani kolektiva pravilno razumeli pomen tega tekmovanja.

V ponedeljek, dne 23. novembra so bili igralni prostori Šahovskega doma zasedeni skorajda izključno samo s šahisti Cinkarne. Že sam pogled na lepo število igralcev je dajal vtis, da ima to tekmovanje svečan pomen.

Cetudi se je bila huda borba za vsako točko, saj je 10 predvidel lepe nagrade za prva tri plasirana moštva, je to tekmovanje poteklo v pravem kolektivnem in tovariškem vzdušju z željo za ponovnim takim tekmovanjem ob Prazniku dela!

Kakor je bilo pričakovati je zmagala močna ekipa uprava, razvojni sektor, ki je odločila vseh šest srečanj v svojo korist ter nabrala 19,5 točk od 24 možnih. V zmagovalni ekipi so igrali (številke v oklepaju pomenijo individualni uspeh igralca): ing. Vrhovec (82,5% brez poraza), ing. Pipuš (66,6%), ing. Stegenšek (82,5%), ing. Ružič (91,8% brez poraza).

Drugo mesto je pripadlo prvemu moštvu metalurgije, ki se je pač po dosedanjih dveh zma-

gah moralo zadovoljiti z drugim mestom. Moštvo metalurgije je nabralo 17,5 točk. Nastopili so: Snajder (82,5%), Jančič (33,3%), Lazič (82,5%), Počivalšek (91,8% brez poraza).

Tretje mesto je osvojilo moštvo predelovalnih obratov s 16,5 točk. To moštvo se je verjetno najbolj nesrečno borilo, saj so ves čas tekmovanja dr-

žali korak z zmagovalci in samo poraz v zadnjem kolu, v katerem so se srečali v direktnem derbiju z metalurgijo, je odločalo o zasedbi drugega ozroma tretjega mesta. V tretje plasirani ekipi so igrali: Jovanović (58,3%), Zvone Arč (100%), Persolja (66,6%), Veselko (50,0%).

Cetrtto mesto je osvojilo prvo moštvo vzdrževalnih obratov z

Otočani - dečk Zakasnelo poročilo z neuradneg

Ne umiriš si dobro živcev od televizije, ko te zjutraj v tovarni najprej poišče vodja izmene in začne naštevati, kaj vse se je prejšnje popoldne in ponoči pokvarilo, koliko ljudi je manjkalo, koliko so naredili...

Ce povrhu vsega vstaneš še z levo nogo, imaš že ob 6. uri zjutraj zagrenjen dan.

Sonce sije, ti pa se ubadaš z vsem mogočim, kar požira živce. Tako smo prišli na idejo, da bi ne bilo napak prah iz tovarne in utrudljivo letanje po obratih zamenjati popoldne s svežim zrakom in drugačnim načinom razmiganja.

Organizacija je bila odlična in že smo se sestali. »Dečkova« — »Otok«; panoga: vse — odbojka, košarka, nogomet, šah, streljanje...

Tekma je bila napovedana za nedeljo dopoldne. Odbojgarsko igrišče Metke je sprejelo obe ekipi. Vendar ekipa Otoka ni bila

kompletna. Menda ni bilo urejeno doma z ženo, ne vem... Milan »Dečkova« in Pavle »Otok« kot kapitana sta si segla v roke trikratni »zdravo« in igra se je začela. Prvi so povedli dečkovi. Z odličnim Milanom na mreži smo marljivo nabirali točko za točko. Vendar je po vsaki menjavi na mreži spet drugi. To so otočani izkoristili in izenačili prav nič z vidljiv rezultat. Rahlo vodstvo ni pomagalo, ko se je po štirih menjavah pojavil na mreži spet Milan, je bila usoda »Otoka« že ključena.

Drugi set je minil v veliki zmagoslavju ekipe z Otoka. Dečkovi niso mogli rešiti niti odličnega Milana. V ekipi »Otoka« je delovalo vse brezhibno.

Veseli je kmalu minilo, kaj v tretjem setu so dečkovi pokazali kaj znajo in »Otok« sploh ni prišel do sape. Kot bi mignil je vodstvo dečkovcev v štetih po večalo na 2:1.

...nja v počastitev Dneva republike

...egli ...tate

12,5 točk. Igrali so: ing. Brglez (33,3 %), B. Ramšak (75,0 %), Kisovec (50,0 %), Salej (50,0 %). Peta je kemija I., ki je dosegla 8,5 točk. Igrali so: Dečko (75,0 %), Mežnar (16,7 %), Smeh (25,0 %), Zorko (37,7 %), Šmon (25,0 %).

Sesto mesto je osvojila metalurgija II. s 6 točkami. Igrali

so: Jonke, Šmid (41,7 %), Mraz (25,0 %), Kantušar (33,3 %).

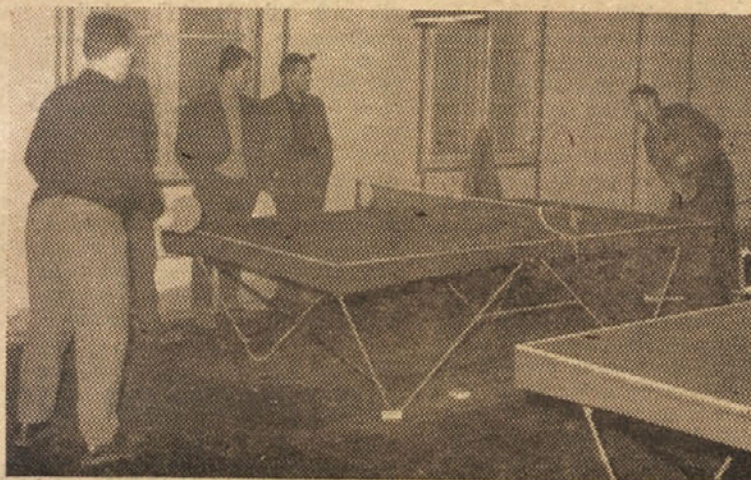
Sedmo mesto vzdrževalni oddelki II. 3,5 točk. Igrali so: Bergo (33,3 %), Krašovec (16,7 %), Davidov (8,3 %).

Kakor smo že uvodoma omenili je to tekmovanje bilo eno najbolj uspešnih od vseh dosedanjih organiziranih in kaže, da bodo res postala tradicionalna športna manifestacija članov kolektiva Cinkarne.

...vci 1:1 ...tekmovanja

Cetrti set je bil najbolj dramatičen. Sreča na strani »Otoka« se je kosala z rutino »Dečkove«. Vodstvo se je stalno menjavalo. Je že zmagovalca se še ni vedelo. Ob 15:15. Otočanom so očitno postopoma spustili živci in dve Milanovičkovi bombi sta zapečatili usodo »Otoka« — 3:1 za dečkovce. Pljuča so bila temeljito očiščena, zrak zamenjan, cilj dosežen.

Pri tem ni ostalo. Hitro so se tirilomenili za revanšo — v košarki. Košarkar »Otoka« Jože je brž sestavil ekipo. Uradno po telefonu, kot je to v Cinkarni navado, je vrgel rokavico kapitanu »Dečkove«. Z vsem tem ličnim ceremonijam je bilo določeno, da se tudi mesto velikega povratnega dvoboja in seveda tudi datum ter čas. Ekipo »Otoka« se je na revanšo prav resno pripravila. Trening je kar takoj pokazal, da bosta dirigenta ekipe Jože in Mitja. Razdelili smo si vloge in natančno izdelali bojni načrt.

NAMIZNI TENIS ŠAH, STRELJANJE

Tudi letos je komisija za šport in rekreacijo pri IOSP razpisala športna tekmovanja v streljanju z zračno puško, namiznem tenisu in šahu. Kakor prejšnja leta, so se tudi tokrat na naš razpis prijavila številna moštva iz naših oddelkov in obratov, ki so s svojo udeležbo manifestirala Dan republike. Udeležba na tekmovanjih je bila povsem zadovoljiva, doseženih pa je bilo tudi nekaj zelo dobrih rezultatov v streljanju.

V namiznem tenisu so se v finalni del tekmovanja plasirale ekipe: metalurgija, investicije in kemija I. Prijavljeno je bilo 7 ekip, ki so igrale po sistemu izpadanja. V času poročanja še ni bil izveden finalni del tekmo-

vanja, vendar se za favorita uvršča ekipa metalurgije v sestavi ing. Lebar, Žolgar, Franc.

Dne 23. novembra so se v Šahovskem domu sestali vsi najboljši šahisti, da bi se pomerili v ekipni konkurenci. Neki udeleženec turnirja mi je po tek-

Drugi dan ob pol štirih smo se pomerili.

Običajno na tem igrišču igrajo gimnazijci in otroci iz okolice. Ko so gledali predpriprave obeh naših ekip, so se spraševali kdo so, od kod so, zakaj igrajo...

Pogovor se je razvijal nekako tako:

Prvi: »Kakšni 'Old boys' (po naše bi to pomenilo starejše, že bolj kanclijske možakarje, ki morajo biti malo čez les, da igrajo košarko) pa so to?«

Drugi: »Najbrž tekmuje kak sindikat?«

Pa pravi tretji obema: »Vidita, to je tako, ko si v gimnaziji, je samo ob sebi umevno, da se ukvarjaš z raznovrstno telovadbo. Če greš študirat, je s športom konec, če slučajno že od prej kje ne sodeluješ. Potem služba in za šport je še manj časa. To bosta razumela, ko bosta v službi, kaj pomeni rekreacija, je pomembno in pomilovalno gledajoč mlajša kolega, zaključil.

Tekma se je začela z ostrim tempom obeh ekip. Rutinirani Jože in kondicijsko neprekosljivi

ter povsod pričujoči — v obrambi in napadu — Mitja, sta počasi vendar gotovo polnila nasprotnikov koš. Včasih se je posrečilo tudi kakšnemu drugemu. Pri »dečkovcih« se je gotovo najbolj izkazal Rudi, ki še ni pozabil, kaj so ga v gimnaziji naučili. Prednost za »Otoka« se je vedno bolj večala. Tudi slabe priprave »dečkovcev« so se začele kazati. Ker so na asfaltnem igrišču igrali brez čopát, so se na podplatih kmalu pokazali žulji.

V drugem polčasu je dečkovcem zmanjkalo sape in tudi »Otoku« ni šlo od rok. Krasne akcije sta izvajala Mitja in Jože in končno je bil poraz v odbojki poplačan. Dečkovci so srečanje izgubili.

Komentarji obeh tekem niso važni. Vem samo to, da je bil pravi konec tekme pod koslanjem v bifeju na Otoku, kjer se je močno prilleglo pivo.

Načrtov za naprej ne bom izdal. Poizkusite še vi, ne bo vam žal ne truda ne časa, ki ste ga zato porabili.

Rasti

movanju izjavil, da še nikoli ni videl toliko cinkarniških šahistov za šahovnico. Nastopilo je sedem ekip ali 28 šahistov. Prvo mesto je osvojila ekipa ing. Vrhovec, ing. Pipuš, ing. Stegenšek ing. Ružič z 19,5 osvojenimi točkami od 24 možnih, drugo mesto in drugo nagrado moštvo metalurgije I. s 17,5 točkami v sestavi Šnajder, Jančič, Lazič in Počivalšek, tretje mesto pa ekipa predelovalnih obratov v sestavi Jovanovič, Arh, Presolja, Veselko s 16,5 točkami. Nadalje si sledijo še ekipe 4. skupne delavnice 5. kemija I., 6. metalurgija II. ter 7. skupne delavnice II. Trem najbolj plasiranim ekipam je vodja tekmovanja tovariš Jože Šnajder podelil v imenu sindikalne podružnice praktične nagrade.

Tako uspelega tekmovanja, ki je privabilo toliko ljubiteljev šaha, si cinkarnarji še želimo. Najbolj uspešni igralec na turnirju je bil na drugi deski tovariš Zvone Arh iz ekipe predelovalnih obratov.

V streljanju z zračno puško se je najboljše uvrstila ekipa

metalurgije I. v postavi Šmid, Počivalšek, Mraz in Andrejaš. Najvidnejši rezultat je dosegel Šmid Oskar s 168 krogi. Drugo mesto je dosegla ekipa iz predelovalnih obratov in tretje mesto metalurgija II.

Naša sindikalna podružnica je dobila od Rudnika svinca in topilnice v Mežici vabilo za medtovarniško športno srečanje in sicer v odbojki, namiznem tenisu, šahu in streljanju z zračno puško. Dvoboj naj bi bil v Mežici decembra meseca. Vabilo smo sprejeli, vendar termin tekmovanja še ni točno določen. Vodje omenjenih športnih panog bodo pravočasno dobili vse potrebne informacije pri športnem referentu sindikalne podružnice. Srečno v Mežici!

Dopisujte v naš
list!

Dež ni pokvaril razpoloženja - z izleta naših mladincev

Začul sem sireno. Še dve uri, sem si mislil. Nestrpno sem se presedel s stola na stol in gledal na uro. Čas je počasi mineval, jaz pa sem se že videl kako udobno sedim v avtobusu in se peljem na izlet, ki ga je organiziral TK ZMS. Moje misli so se kmalu uresničile.

Veseli in z lahkimi korakom sem se bližal metalurškemu vratarju, kjer je že čakal naš avtobus. Nekaj tovarišev se je še zadnji hip odločilo in se nam pridružilo. Končno se je zbralo 39 mladink in mladincev — vedrih in nasmejanih, zavedajoč se, da je pred nami poln prijetnih doživetij in spoznanj. Čeprav je bilo oblačno, nas to ni motilo, upali smo na najboljše. Naša pot nas je vodila po lepi cesti, skozi jesensko pokrajino mimo mest in vasi našemu prvemu cilju naproti. V avtobusu se je slišalo petje in smeh. V daljavi so se že kazali obrisi dimnikov jeseniške železarne.

Pričakal nas je član TK ZM in kmalu smo si pod strokovnim vodstvom ogledovali naš žele-

pa smo se začeli veseliti in ob prijetnih zvokih gramofona vrteti po parketu. Le kdo je sedaj še pomislil, da je na delovnem mestu umazan, medtem ko naša dekleta sedijo v pisarnah, le katera je pomislila, da pleše z mladincem iz ene izmed bratskih republik. Nihče, vsi smo bili kot ena sama velika družina, ki ne pozna razlik, ki se zaveda, da smo vsi mladi in da med mladino ne sme biti nasprotij, ampak si moramo z roko v roki prizadevati za boljše in lepše življenje. Nikoli se še nista pogovarjala, videla se le mimogrede, danes pa se veselo vrtita med vrvežem plesnih parov. Prepričan sem, da je bilo takih primerov mnogo. Pogledimo jih danes, kadar se srečajo, obujajo spomine na skupaj preživele ure in se pogovarjajo kdaj se bomo lahko zopet srečali pa ne samo mi, ampak tudi ostali mladinci, ki se izleta niso udeležili, da se spoznamo še z njimi, da se bomo mladi skupaj veselili naših uspehov in gradili načrte za bodoče delo.

Zjutraj se nam je nutil kra-

čila od Italije. Pa ne samo državna meja, še mnogo drugih zanimivosti je v Novi Gorici. Nisem še bil v Novi Gorici. Spoznal sem jo, lahko bom pripovedoval drugim o njej, jim pokazal fotografije, skratka na vsakem koraku sem spoznal nekaj novega, doslej neznanega. Tudi tu se nismo zadržali več kot tri ure. Imeli smo še eno željo, videti Postojnsko jamo. Res kmalu potem smo bili v Postojni. Kadar se spomnim na to, se mi vrnejo v spomin vse lepote te čudovite kraške jame. Vsi, posebno pa še tisti, ki so jo prvi-

krat obiskali, smo odnesli iz Postojne najlepše vtise. Preostala nam je le še vožnja proti domu, tudi ta je minila veselo in prijetno. Radi bi bili še skupaj, saj so se med nami sklenile čvrste vezi. Razšli smo se z eno samo željo, da na naš naslednji izlet pritegnemo še večje število mladih, z namenom, da se med seboj spoznamo res vsi mladinci našega kolektiva. Le tako bomo lahko s skupnimi močmi pripomogli k še večjemu uspehu našega kolektiva in naše družbe nasploh.

Roman Terglav

Seminar za člane TK ZMS in predsednike obratnih aktivov

Prva akcija novega tovarniškega komiteja je bila priprava dnevnega seminarja za člane tovarniškega komiteja in predsednike obratnih aktivov. Ker tovarniški komitei sestavljajo novi člani, je bil seminar izrednega pomena za naše nadaljnje delo. Program seminarja je vseboval štiri teme: razvoj Cinkarne, aktualne naloge mladine v gospodarskih organizacijah, idejno vzgojno delo in vodenje sestankov.

Glavni direktor tovariš ing. Drago Čeh nam je orisal razvoj Cinkarne od njene ustanovitve pa do danes. Velik poudarek je dal predvsem perspektivnemu razvoju Cinkarne in nalogam nas vseh pri graditvi novih obratov. Nadalje nas je podrobno seznanil z razvojem posameznih obratov, s problemi investiranja in izgradnjo komunikacij, s problemom strokovnjakov oziroma izobraževanja, s pogoji dela v novih obratih itd. Zelo živahna je bila razprava, v kateri je sodelovala večina udeležencev. Zanimalo nas je predvsem strokovno izobraževanje mladih.

O aktualnih nalogah mladine v gospodarskih organizacijah je spregovoril predsednik OK ZMS Stane Senjčar. Dejal je, da je treba v gospodarskih organizacijah posvetiti posebno pozornost prizadevnosti in pomenu mladinske organizacije. Stremeti moramo za tem, da bo organizacija ZM aktivirala široki krog mladine ne glede na izobrazbo, spol ipd. To bomo izpeljali le na ta način, da bomo upoštevali naslednje faktorje: poiskati moramo ustrezni vodstveni kader, upoštevati je treba da delamo za večino mladih ljudi v Cinkarni, biti moramo stvarni in dosledni, povezani moramo biti z ostalimi družbeno političnimi organizacijami, samoupravnimi organi, in vodstvenim kadrom in ostalimi institucijami, ki delujejo v podjetju.

Konkretna naloga, ki jih mora organizacija ZM v gospodarstvu upoštevati pri svojem delu pa so:

— Ugotoviti je treba ali so člani aktiva seznanjeni s statutom,

ali so se od takrat, ko je bil statut sprejet pa do danes pojavile kakšne pripombe.

— Vprašanje delitve dohodka po delu.

— Krepitev samoupravnih organov.

Nujno je še, da bi glavne naloge na tem področju mladi v Cinkarni večkrat analizirali. Osnovna naloga članov kluba mladih proizvajalcev in upravljalcev mora biti, da uvajajo mlade ljudi v delo samoupravnih organov in da rešujejo vprašanja medsebojnih odnosov. Tu bi mladi lahko največ naredili. KMP mora posvetiti posebno skrb mladim članom samoupravnih organov in skrbeti za njihovo izobraževanje. Važno pri delu KMPU je tudi vprašanje splošnega in strokovnega izobraževanja. Vemo, da imamo mnogo nekovificirane delovne sile. Naša naloga je, da jim omogočimo izobraževanje.

Če bomo uspeli vsaj del teh nalog uspešno rešiti bomo lahko rekli, da smo nekaj naredili in da organizacija ZM nekaj pomeni.

Član CK ZMS tovariš Vili Skrt je med drugim dejal, da je organizacija ZM idejno-vzgojna in politična organizacija mladih. Naloga organizacije je, idejno vzgajati mladino in jo hkrati vzgajati tudi v dobrega proizvajalca. Mladega človeka je treba vzgajati zaradi tega, da se bo lahko aktivno vključeval v reševanje določenih problemov in nalog, ki se postavljajo pred njega. Jasno je, da teh nalog ne bo mogel rešiti, če ne bo družbeno, ekonomsko in politično dovolj izobražen.

Član Sekretariata OK ZMS Celje tovariš Franček Ribič je predaval o organizaciji, vodenju in pripravi raznih sestankov, plemenov, konferenc, predavanj in o obliki našega dela. Ta tema je bila potrebna zlasti zato, ker mnogi izmed nas nismo imeli dovolj izkušenj vemo pa, da je uspeh našega dela v veliki meri odvisen ravno od teh organizacijskih oblik dela.

Seminar je uspel in je dosegel svoj namen. Roman Terglav

Z izleta v Bohinju

zarski gigant. Z našimi delovnimi tovariši smo se pogovarjali o njihovih problemih in delovnih uspehih. Po ogledu železarne smo se še zadržali v krogu naših vrstnikov ob čaši piva in se pogovarjali o delu mladine.

Kmalu smo se poslovili, kajti pred nami je bila še dolga pot do Bohinja. Že med ogledom železarne je močno deževalo, pa tudi tema je že bila, tako da je šel neopazno mimo nas Bled in druge lepote naše Gorenjske. Toda kdo bi se oziral na dež, temo in podobno, ko pa je med mladino vedno veselo, tovariško in pristržno vzdušje. »Tam dol na ravnam...« se je slišal samotni glas iz zadnjega dela avtobusa in vsi smo povzeli za njim z zelo »ubranimi« glasovi. Vožnja je minila kot bi trenil. Pred nami je bilo Bohinjsko jezero in ob njem »Belevue Jezero« v katerega smo se preselili za nekaj brezskrbnih uric. Še malo čakanja na večerjo, nato

sen razgled. Pred nami je bilo jezero, v ozadju pa so se dvigali mogočni velikani s svojimi belimi vrhovi. Vsi smo bili polni lepih vtisov, mnogi smo bili prvič v tem biseru Gorenjske. Po obilnem zajtrku, fotografiranju in zbiranju spominčkov smo se odpravili dalje. Pričakovati je bilo lep dan, česar smo se zelo veselili. Kako smo se uštelili. Že v Bohinjski Bistrici je začelo močno deževati. Lahko rečem, vreme nam ni bilo naklonjeno. Kljub temu pa je naše življenje nemoteno teklo svojo pot.

Po dolgi vožnji smo prišli v dolino Soče, Soča je bila tokrat umazana, toda pokrajina je bila kljub dežju vredna občudovanja. Mimogrede smo se ustavili pri hidroelektrani Doblar, nato pa smo nadaljevali pot proti Mostu na Soči. Tudi tukaj smo se ustavili samo za kratek čas, nato pa smo že zopet sedeli v avtobusu in hiteli proti Novi Gorici. Imeli smo srečo. Nehalo je deževati in tako smo se lahko odpravili na ogled Nove Gorice. Vsi smo si želeli videti državno mejo in na drugi strani Italijo. Res, le cesta nas je lo-

Minilo je dva meseca odkar sem zapustil Cinkarno. Odšel sem v JLA. Težko sem se poslovil od delovnih tovarišev in od podjetja. Ko se vrnem v Celje, se bom zopet zaposlil pri vas seveda, če bo delovno mesto prosto.

Sprejel sem že dve številki Cinkarnarja. Obe sem dvakrat prebral; zelo zanimive se mi zdijo, ker mi ponovno približajo podjetje v katerem sem delal.

Ob koncu želim delovnemu kolektivu in tebi tovariš urednik srečno novo leto, polno delovnih zmag.

Franc Arnsšek, V. P. 6892-10/12
Križevci

Srečno novo leto 1965 želimo tovarišema Gorazdu Kovačiču V. P. 8374 144 v Kumanovem in Francu Arnsšku Vojna pošta 6892-10/12 v Križevcih.

Tovariši iz konstrukcijskega biroja investicij.

Kmalu pomožna elektrarna

Izpad električnega toka povzroča nekaterim našim obratom velike težave. Da bi se izognili izgubam, ki jih povzroča prekinitev dobave električne energije, smo letos pričeli graditi pomožno elektrarno, ki jo bodo sestavljali trije generatorji. Njihova skupna zmogljivost je 1.000 KW. Generatorje bodo poganjali trije eksplozivni motorji, od katerih bo eden uporabljal za svoj pogon nafto, preostala dva pa prečiščen generatorski plin. V ta namen delavci že polagajo poseben plinovod. Centralo bodo vzdrževali štirje visoko kvalificirani strojniki. Domnevamo, da bodo vsa dela dokončana v mesecu januarju prihodnjega leta.

Pomožna elektrarna bo napajala ob prekinitev dobave električnega toka tiste naše ključne objekte, ki ne prenešajo daljših izpadov električnega toka.

Pomen pomožne elektrarne

je velik, če pomislimo, kakšno škodo so nam doslej povzročili izpadi električnega toka. poleg tega pa je celotna investicija

cenejša od škode, ki nam jo povzroči enkratna prekinitev napajanja iz električnega omrežja.

Na pomoč je prišel železniški žerjav, ki nam je pomagal razklati pogonske motorje za našo centralo

Drsalna revija v Celovcu

Turistično in avtobusno podjetje »KOMPAS CELJE«, bo od 23. februarja do 3. marca prihodnjega leta organiziralo dnevne prevoze v turistično opremljenih avtobusih na ogled svetovno znane dunajske drsalne revije, ki bo, z novim programom »Svet v plesu«, gostovala v Celovcu. Revijski ansambel bo štel 20 solistov in 26 članski balet. Ob tej priložnosti bosta v Celovcu gostovala tudi svetovna prvaka v drsanju Marika Killius in Hans Jürgen Bäuml.

»Svet v plesu« vsebuje Slovansko fantazijo s slovanskimi ljudskimi plesi. Pestrost tega motiva bo prav gotovo zadovoljila vse, ki si bodo ogledali drsalno revijo v Celovcu. Drugi del sporeda revije se godi v madžarski restavraciji, kjer nastopajo plesalci, dekleta v madžarskih narodnih nošah in ciganska godba. V sporedu ne bo primanjkovalo humoriističnih in satiričnih točk.

Turistično in avtobusno podjetje »KOMPAS CELJE«, Tomšičev trg 1, že sprejema prijave. Pri predprijavi je treba vplačati 1.000 din akontacije po osebi, izpolniti vprašalno polo kolkovano s kolekom za 30 din, priložiti 2 fotografiji ter potrdilo o deponirani vojaški knjižici (moški do 55. leta starosti).

Otrokom v spremstvu staršev nudimo poseben popust!

Okvirni program tega enodnevnega potovanja bo naslednji: Zjutraj odhod (avtobus bo ogrevan) v smeri Dravograd (državna meja) — Velikovec (ogled spomenika NOB) — Celovec (ogled mesta). Po želji izlet na Vrbsko jezero ali Gospo Sveto. Popoldan ogled revije. Povratek v večernih urah via Dravograd—Celje (oziroma do mesta, ki ga določi naročnik aranžmana).

Glede cene aranžmana (vključno vstopnica) sporočamo, da se generalna direkcija KOMPAS pogaja s prirediteljem v Celovcu za odkup celotnih predstav ter vas bo KOMPAS CELJE pravočasno obvestil o ceni potovanja po osebi. Cena prav gotovo ne bo presegala lanskoletne.

Kolektive obveščamo, da bodo imeli zasigurate vstopnice za popoldanske predstave ter da bodo KOMPASOVI avtobusi ogrevani.

Ne zamudite izredne priložnosti! Ogled drsalne revije v Celovcu v KOMPASOVEM aranžmanu bo doživetje za vas!

KOMPAS CELJE

NE BI SMELI BITI PRESENEČENI

pa smo vendarle bili, ko se je v nedeljo, dne 15. novembra 1964 v jutranjih urah zbralo lepó število mladincev in mladink na gradbišču našega stanovanjskega naselja v Selcah, da nam pomagajo pri delu. Vest, da namerava mladina to nedeljo kopati jarke za napeljavo električnega kabla, se je širila po Selcah že nekaj dni prej. Nevernežev je bilo mnogo, saj ne more vsak cinkarnar vedeti, da je tudi v mladinskih vrstah zapihal nov veter po letošnji mladinski konferenci.

Za začetek jih je bilo le 15. Delo pa je res pošteno zaleglo. Kar dobro so peli krampi in lopate v prenekaterih nevajenih rokah. Jarek se je to nedeljo podaljšal za 40 m v pičlih treh urah. Vsak mladinec je izkopal dober kubični meter zemlje. Z veseljem in bržkone tudi z malo zavisti smo opazovali njihovo vneto fisti, ki smo vsak v svojem odmerjenem delu jarka to nedeljo samotno kljuvali v zemljo. Kako bi bilo tudi pri nas delo izdatneje, če bi zagrabil kolektivno. Pa bo morda res prišlo tudi v Cinkarni do tam, ko se bomo morali začeti učiti pri mladini.

Delovna akcija v Selcah, odlično organizirana kulturna prireditelja za praznik republike in mnoge druge naloge, ki si jih je mladina naložila in jih že izvaja, da presenečenj ne bo več, ampak bomo morali začeti računati z novim družbenim faktorjem v našem podjetju — z mladostjo.

is

PJE, BRE in ODGOVORNOST

Pje: Kaj si pa tako potrt, Bre? Si morda bolan, kaj je narobe?

Bre: Vest me peče.

Pje: ??? Kaj si rekel? Si kaj ukradel ali koga ubil, morda si napravil kaj hudega?

Bre: Kaj mi mar take stvari. Pogledj Pje, v raznih referatih in govorih nas opozarjajo na našo odgovornost.

Pje: Ja in??

Bre: Pogledj! Kupili smo blagajno. Sedaj je v buffetu, kjer služi namesto koša za smeti. A ni ta koš malce predrag? Zgradili smo pralnico v tovarni. Strežno osebje v buffetih pa streže v umazanih plaščih ali pa brez njih. Že pred leti smo nabavili mešalec za aglomeracijo in ne vem, če bo obratoval preden bomo aglomeracijo podrli.

Ali nisi kot upravljalec tudi odgovoren za take in podobne stvari?

Pje: Potem bi moral tudi kot občan biti odgovoren za razne podvige kot so nova klavnic, asfaltiranje in razkopavanje cest, začeta gradbišča, ki so že obdana s plotom, na vhodih pa piše »Nezaposlenim vstop prepovedan«, zaposlenih pa tudi ni itd. Kdo bo na vse to mislil. Glavno je, da gradimo—podiramo, investiramo—neamortiziramo; življenje pa gre mirne vesti vedno naprej.

Bre: Vidim, vidim, da nihče več nič ne pazi; še 15. in 27. ko dobimo denar, škričli povsod ležijo ne glede na to kako iz-

gledajo izplačilni prostori in dvorišče.

Pje: Veš, danes se že bolj pazi, kaj kdo reče, kot pa kaj kdo naredi.

Bre: Če je pa tako, pojdiva raje po eno toplo kranjsko v naš buffet.

Rečeno — storjeno. Ker sta dobila hladno kranjsko, ju je bolj pogrela cena. Po končani malici sta nagrbancenih obrazov odšla.

Pje: Ti mene pa nekaj šraufa po želodcu. Misliš, da zato ker je bila kranjska mrzla ali morda pokvarjena?

Bre: Ne vem. Mene tudi.

Zavila sta v stranišče.

Nista bruhala zaradi hladne kranjske, pač pa zaradi spolzihih tal v stranišču.

Racionalizatorji so predlagali

IZBOLJŠAVA IZLUŽEVANJA Ba SULFIDA

Tovariš iz novega litopona predlaga, kako in kaj je potrebno napraviti in dodati napravam, da bi se izboljšalo izluževanje Ba-sulfida. Če bi se njegov predlog realiziral, tako trdi ta tovariš, bi lahko ukinili delo ob nedeljah, ali pa bi se lahko ukinila nočna izmena na tem delovnem mestu. Količina raztopine, pripravljena v dveh izmenah, bi zadostovala še za nočno izmeno. S tem njegovim predlogom, bi bila tudi zagotovljena zadostna količina Ba-sulfidne raztopine v primeru povečanja litopona.

Drug tovariš iz obrata litopon predlaga uvedbo novega dozirnega gnetilca s katerim bi polnili pladnje z litoponom. Sedaj sušilne pladnje polnijo ročno. V kolikor bi se predlog realiziral, bi dosegli naslednje izboljšave:

— čas potreben za polnjenje sušilnih pladnjev bo zmanjšan za ca. polovico — s tem bi se podaljšal čas sušenja;

— zaradi daljšega sušenja bo litopon bolj suh, torej kvalitetnejši;

— fizični napor se zmanjša na minimum;

— efekt dela se poveča.

Cena za dozirni gnetilec znaša ca. 1.000.000 dinarjev.

Škarje za obrezovanje svinčene pločevine

Tovariš iz mehanične delavnice predlaga, da bi se za obrezovanje svinčne pločevine, ki jo bomo valjali pri nas, uporabile specialne škarje. Škarje oz. stroj za obrezovanje bi imel dva valja. Pločevina bi šla med valji, zgornji valj bi obrezoval pločevino po dolžini. Obrezana pločevina bi se navijala na boben. K opisu stroja je ta tovariš priložil tudi skico, kako bi po njegovem predlogu izgledale te škarje.

VAŠ KOTIČEK

SELI EV V NOVA STANOVANJA

Nekaj nasvetov za tiste, ki se selijo v nova stanovanja. Če hočemo čimprej osušiti sveže stene-zidove, kurimo in zračimo hkrati. Apnene madeže na oknih očistimo z okisano vodo (1:1), madeže od oljnatih barv pa odstranimo s terpentinom, še bolj pa z žiletkami. Preden zabijemo žebelje, preizkusimo zid s tankim žebeljem, ali s tanko iglo, tako preprečimo velike razpoke v zidu. Žebelje ali vijake, ki jih nameravamo zabiti ali priviti v zid ali les, predhodno namastimo. Slike obesimo šele takrat, ko so stene dovolj presušene. Koristno pa je, da robove na no-

tranji strani okevirja podložimo s kosčkom zamaška (plute). Pohištvo postavimo vsaj 10 cm od zida.

KRPE ZA ČIŠČENJE ČEVLJEV

Za svetljenje čevljev in za temeljito čiščenje usnjene galanterije potrebujemo manjše krpe iztrošenega perila in pletenin. Ko so te krpe umazane, jih zavrzemo, ker je pranje teh predrago.

Za umivanje avtomobila uporabljamo samo mehke plastične gobe, spužve, viskozne gobe, jelenove kožice ali specialne impregnirane krpe.

CINKARNAR — FOTOGRAF

(Nadaljevanje)

Sedaj pa na delo. Pogledjmo najprej kako pripravimo raztopino razvijalca in fiksirja.

Razvijalec AGFA 14 K

1. metol — 4,5 g
2. hidrokinon — 1 g
3. Na-sulfit ssic* — 85 g
4. soda ssic* — 3 g
5. brom kalij — 0,5 g
6. voda — do 1 litra.

Fiksir

- Na-tiosulfat — 250 g
K-metalbisulfit — 25 g
Voda — do 1 litra.

* sic. = sicum — brezvodni

Raztopino pripravljamo tako, da v pol litra vroče vode dodamo kemikalije po vrsti in nato dopolnimo z vodo do 1 litra. V 1 litru razvijalca AGFA — 14 K

lahko razvijemo 8 filmov. Razvijanje traja 9 minut, za srednje občutljive filme in 11 minut za visoko občutljive. Temperatura pri razvijanju je natančno 18° C. Potrebujemo termometer!

V enem litru fiksira razvijemo 10 filmov. Fiksiranje traja 10 minut.

Raztopine razvijalca in fiksirja hranimo v temnih steklenicah (od kisle vode) zamašenih z gumijastim zamaškom.

Skoraj smo se ustrašili, koliko kemikalij potrebujemo. Ni tako hudo, kakor izgleda. Kemikalije se dobe v vsaki trgovini s fotomaterialom, poleg tega pa imamo pri našem klubu dokajšnjo zalogo. Za tiste pa, ki se boje pripravljavanja raztopin pa je svež razvijalec in fiksir vedno pripravljen.

Kaj še potrebujemo za razvijanje filma?

1. Temen prostor — temnico.
2. Razvijalno dozo.

3. Čisto vodo.

Razvijalna doza s prostornino pol ali 1 litra je velika bakelitna posoda s pokrovom in vretenom, na katerega v popolni temi navijemo film skupno s koreks trakom. Koreks trak iz plastične mase je enake širine kot film. Na robih ima razporejene izbokline, tako da se po površini film ne dotika in ima raztopina prosto pot za oblikovanje filma.

V dozo nalijemo razvijalec do roba. Temperaturo kontroliramo s termometrom. Če je hladno vreme, naj ima v začetku 19° C. Nato luč ugasnemo in navijemo film skupno s koreks trakom na vreteno ter ga potopimo v razvijalec. Nekajkrat dvignemo in spustimo vreteno, da odpravimo mehurčke, dozo zapremo in prižgemo luč. Razvijalna doza je tako narejena, da ne more priti svetloba do filma. Razvijamo 9 minut. Vsake pol minute vreteno malo zavrtimo, da se

raztopina bolje premeša. Po 9 minutah iz zaprte doze vzijemo razvijalec nazaj v steklenico in nalijemo na vrhu čisto vodo. Pomešamo, izlijemo vodo in nalijemo fiksir. Vse to pri svetlobi. Po 10 minutah je fiksiranje končano, dozo odpremo, postavimo vreteno za pol ure v tekočo vodo. Po pranju film odvijemo. Paziti je treba, da se emulzijska plast ne poškoduje. Film obrišemo s penasto gumo in ga sušimo na suhem prostoru. Običajno obesimo film s ščipalko za perilo na vrstico. Na spodnjem koncu ga obtežimo s ščipalko. V treh urah je film suh in pripravljen za izdelavo slik.

Pri sušenju moramo biti zelo pazljivi. V sušilnem prostoru ne sme biti prahu! Tudi prepah ni zaželen.

Razvit je naš prvi film. Opazujemo ga proti svetlobi. Že na negativu opazimo, da so nam nekateri posnetki uspeli. Če je vmes kakšen slab posnetek, se ne jezimo. Saj se na napakah učimo. Prihodnjič jih ne bo več. Čaka nas še izdelava slik, o tem pa v naslednji številki »Cinkarnarja«.

Popotovanje po deželi vrtnic

Sredi avgusta smo se opremili s šotori in plinskimi kuhalniki odpeljali v sosednjo Bolgarijo. Po naporni vožnji smo slednjič prispeli do Dimitrova grada, se poslovili od naše države in prišli na bolgarska tla. Zanimivo je, da od Zagreba dalje nismo srečali servisnega avtomobila za pomoč na cesti, 50 km od meje na bolgarski strani nam je pa pripeljal naproti temno-rdeči fiat s kragujevsko registracijo in z napisom Zastava servis.

Naša prva pot v Sofiji je bila v banko, kjer smo zamenjali ček za 20 obračunskih dolarjev. Dobili smo 40 levov (1 lev ima 100 stotink in je vreden 375 dinarjev). V Sofiji šteje okrog 850.000 prebivalcev; ima široke ulice z drevoredi in krasno urejene parke. Južno od Sofije se dviga Vitoša (2285 m), s katere se nudi čudovit razgled. Na vrh vodita asfaltirana cesta in žičnica. Tu je center zimskega športa s številnimi hoteli, počitniškimi domovi in planinskimi postojankami.

V Sofiji je mnogo kulturno zgodovinskih spomenikov. Najznamenitejši je katedrala Aleksandra Nevskega, zgrajena s prispevki celotnega bolgarskega ljudstva v zahvalo Rusom, ki so leta 1878 osvobodili Bolgare izpod turškega jarma. Glavne bitke so bile na prelazu Šipka (1330 m). V spomin na rusko zmago so Bolgari postavili na vrhu prelaza velik spomenik, pod prelazom pa manastir, kjer so pokopani ruski vojaki, ki so padli v teh bitkah. Do manastira prideš skozi gozdiček po asfaltirani cesti, okrog njega so pa prekrasni cvetlični nasadi. Že od daleč se svetijo pozlačene kule, v bližini pa se ne moreš načuditi prelepi ornamentiki.

Na nadaljnji poti proti Črnemu morju smo se ustavili v Trnovu, ki je po svoji zgodovini najslavnejše mesto Bolgarije. Tukaj je bila prestolnica bolgarskih carjev, dokler jo leta 1393 niso zasedli Turki. Znamenito je

ostanek nekdanjega Pontoškega morja. To je pravi gozd 5 in več metrov visokih kamnov na površini 50 kvadratnih kilometrov.

Ob Črnem morju je veliko pristanišče Varna — svetovno znano morsko kopališče, polno tujcev. Plaža se razprostira od Varne 18 km proti severu; pesek je čudovito rumen, zato se imenuje najsevernejši del plaže Zlati pesek. Tu je polno toplih žvepljenih izvirov, ki jih na plaži uporabljajo za prho. Morje je zelo toplo, voda je modrozelená in manj slana kot v Jadranskem morju, ker se tu izliva mnogo velikih rek. V globini pod 200 m je mnogo žveplovodika in zelo malo kisika, zato je življenje samo v zgornjih 200 m, v globinah (največja globina morja je 2600 metrov) pa razen sulfobakterij življenja sploh ni.

Iz Varne smo se odpeljali proti jugu do plaže Slančev brjag — Sončna obala. Pred nekaj leti je bila tukaj sama peščena pustinja in majhen gozdiček akacij, sedaj pa je nastalo moderno letovišče z 32 hoteli, restavracijami in krasnimi nasadi. Glas o lepoti te plaže in o originalni arhitekturi se je razširil daleč. Turisti ne samo iz socialističnih dežel, temveč tudi iz Avstrije, Francije in Anglije prihajajo na Slančev brjag in so navdušeni nad kopališčem in njegovo ureditvijo. Smolo smo imeli, da smo bili ob Črnem morju ravno avgusta. V tem času tu vedno piha veter — mivko smo imeli v očeh, ustih, povsod — zato so zelo visoki, tudi metrski valovi. Mi, ki smo navajeni na naše mirno morje, seveda nismo znali plavati. Zato smo »jahali« na valovih; pogosto se je zgodilo, da so nas valovi vrgli na obalo (k sreči ni skal). Najmlajši član naše odprave je prišel med dva vala, ki sta ga zgrabila in premetavala sem ter tja, slednjič ga je morje vrglo na suho, kjer je nekaj časa prestrašeno gledal okrog sebe. Tega ne more poza-

našim štetjem in mesto Pomorje, ki so ga zgradili grški izseljenci 400 let pr. n. š. V bližini Pomorja je 8 m visoka in 60 m široka grobnica, zgrajena v hribu. Tu so našli zelo dobro ohranjene antične predmete iz 2.—4. stoletja.

Spomenik zmagovalcem na prelazu Šipka

Največje bolgarsko pristanišče je Burgas, mesto z zelo razvito industrijo. V Burgaskem zalivu je zanimiv otoček Bolševik. Po septembrski vstaji leta 1923 je vlada pregnala komuniste na ta otok, ker so bile vse kaznilnice polne. Od tod jih je precej pobegnilo v Turčijo, od tam pa v Sovjetsko zvezo.

Značilno za bolgarska mesta je, da so gostilne in restavracije odprte samo določene ure. Ko smo hoteli po tretji uri v Sozopolu obedovati, smo ugotovili, da je vse zaprto. Vrnili smo se v Burgas, kjer smo imeli srečo, da smo našli na samopostrežno restavracijo, ki so jo odprli ob petih.

Na poti proti zahodu smo se ustavili v Kazanliku — središču vrtnic in nadaljevali pot preko Plovdiva proti Sofiji po čudoviti avtomobilski cesti z drevoredi, ki tvorijo ponekod prave tunele.

Od Sofije proti jugu se razprostira pogorje Rila, kjer je ohranjen samostan Rila, ki je bil zgrajen v 14. stoletju. V cerkvenem stolpu je napis, da je stolp stal že v času cara Dušana, ki je združil Bolgarijo in Srbijo. Od prvotnega manastirja, ki je dvakrat pogorel, je ostal le stolp. Med turško okupacijo je bil samostan središče narodne prosvete in pribežališče Bolgarov in Srbov. V cerkvi so bogate freske z motivi iz svetega pisma. Vsaki slovanski državi, ki je podpirala samostan, so v zahvalo naslikali grb (Srbija, Rusija, Bosna itd.). Samostan je danes spremenjen v hotel in muzej, kjer je shranjeno vse, kar je ohranjenega. Samostan je zelo obiskan, posebno ob sobotah ni mogoče dobiti prenočišča. To se je zgodilo tudi nam. Morali bi se peljali v okoli 40 km oddaljeni

Blagoevgrad. Za naše težave je slišala uslužbenka hotela — vodič za Ruse — in nam takoj odstopila svojo sobo (meniška celica s 3 posteljami).

Z Rise smo se odpravili v Kjustendil. Tudi tu je, kot v vseh predelih, kjer je kakšna vzpetina na vrh, kjer je restavracija s teraso, speljana široka asfaltirana cesta.

Bolgarija je agrarna država. Posvetva so združena v zadrage, ki jih je nad 900. Polja namakajo po veliki mreži prekopov, skrbno gnojijo ne samo polja, temveč tudi sadovnjake. Tudi na domačem trgu prodajajo sadje v gajbicah, kjer je vsak sadež zavvit v svilen papir.

Posebnost Bolgarije so vrtnice, iz katerih pridobijo 3000 kg rožnega olja; zaradi sintetičnih dišav na zahodu, proizvodnja naziaduje. Iz vrtnic pa pripravljajo tudi rožni liker in rožni džem. Karakteristično je tudi pridelovanje jagod: 41.000 ton. Na severu ob Donavi v bližini mesta Ruse vodi med jagodnimi nasadi asfaltirana cesta, ki se razširi v letalsko stezo. Na tak način lahko opoldne dobijo v Londonu sveže jagode, ki so bile zjutraj nabrane v Bolgariji. Bolgari imajo tudi posebne brzovozne tovorne vlake, v katerih pripeljejo svoje kmetijske pridelke, predvsem sadje in zelenjavo, v zahodni del Evrope najkasneje v enem dnevu in pol.

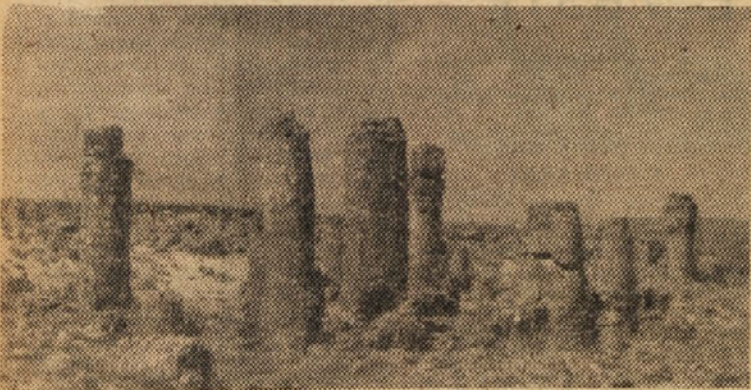

Manastir pod Šipko

Zelo razvita je tudi domača obrt; imajo čudovite preproge — čilime, vezeno in keramiko.

Čeprav smo bili v Bolgariji skoraj tri tedne, se nismo mogli navaditi na njihovo pritrjevanje. Kajti njihovo odkimavanje je znamenje pritrjevanja in obratno.

A. V.

Pobiti kamni, katerih nastanek je neznan

tudi zaradi svoje romantične lege, saj leži na kamenitih gričih, okoli katerih se vije reka Jantra v obliki črke S.

Približno 20 km pred Varno smo si ogledali »pobite kamne«,

biti in se čuti velikega junaka. Od sončne obale se razprostirajo letovišča proti severu in jugu. Na dveh polotokih je staro mesto Nesebr s številnimi arheološkimi spomeniki iz časov pred

BILO JE PRIJETNO TODA ...

ZAPISKI Z IZLETA V ŠABAC

Od nekdanj je znano, da mladi ljudje radi potujejo. Naši mladinci so hoteli v ta namen temeljito izkoristiti praznične dni. Odpravili so se v Šabac, kjer so se sestali z mladinci iz kemične industrije »Zorka« in člani Počitniške zveze.

Zaradi »napornega« sobotnega večera se je naslednji dan odhod nekoliko zakasnil. Cilj smo dosegli šele v večernih urah. Kljub dolgi in utrudljivi vožnji so bili skoraj vsi potniki v avtobusu dobro razpoloženi in polni pričakovanj.

ski organizaciji, bodisi na športnem ali kakem drugem področju, se pogovorijo o sodelovanju, nakar ga vključijo v svoje vrste.

Nedelavnost članov TK ostro obsojajo in kaznujejo.

Med člani kolektiva, ki so prišli iz drugih bratskih republik ni nesoglasij.

Kadar se pojavijo nepravilni odnosi med predpostavljenim in novincem, take primere obravnavajo na mladinskem sestanku. Mnenje oziroma sklep o takem problemu sporočijo

spomine, ki so si jih nabrali v Šabcu.

Srečanja mladih iz različnih delovnih organizacij so vsakakor zelo koristna. Mladinci se med seboj spoznajo, izmenjajo izkušnje pa tudi poveselijo se. Toda za tako srečanje se mora temeljito pripraviti kakor gostitelj tako tudi gost.

Pri nas je zašepalo že na samem začetku. Od okoli 30 prijavljenih se jih je ob uri odhoda zbrala dobra polovica. K temu je verjetno prispevalo ranjanje v pozno noč. Po daljšem čakanju se je avtobus napolnil. Prihod v Šabac je bil napovedan za peto uro popoldne. Gostitelji so zaman čakali. Taki zamudi bi lahko botrovala tudi okvara na vozilu, ali pa slaba organizacija.

Med ogledom tovarne se je nekdo spomnil, da bi obiskali tudi kemično tovarno v Loznici — 53 km proti jugu. Ta predlog je navdušil gostitelje in goste. Narejeni so bili tudi računi brez krčmarja: popoldne ogled tovarne v Loznici, zvečer pa še v Banjo Koviljačo, kjer bi člani šabske družine Počitniške zveze pripravili zabavni program. Gostitelji so bili popolnoma razočarani, ko so zvedeli, da je ta načrt propadel, ker je voznik avtobusa imel potni nalog le do Šabca. — Torej tak »skok« je bil neizvedljiv. Program, ki so ga napovedali Šabčani je splaval po vodi, ker so v Šabcu odpovedali rezervirano dvorano.

Pravijo, da se na napakah učimo. Toda uk, za katerega žrtvujemo ugled je malce predrag.

S tako mero neresnosti vsakakor nismo naredili najboljšega vtisa.

Ne smemo pozabiti, da smo tovariše iz Šabca povabili. Torej, izkazati jim moramo tako gostoljubje, kakor so ga oni nam, kajti ne smemo jih znova razočarati.

ostalim družbeno političnim organizacijam, ki na to primerno ukrepajo.

Zvečer so nas povabili na ples v mladinski dom, kjer so peli kar trije pevci ob spremljavi zelo dobrega zabavnega ansambla. Kljub velikemu številu plesnih parov in tistih, ki niso plesali, je vladalo prijetno tovariško vzdušje.

Ob slovesu so tovariši iz Šabca obljubili, da bodo kmalu obiskali naš mladinski aktiv.

Skoraj vsi udeleženci tega izleta bodo ohranili prijetne

Šabski in naši mladinci v rekreacijskem centru

Šabski mladinci so se izkazali kot dobri organizatorji. Potrudili so se, da bi nam bilo bivanje v njihovi sredini čim bolj prijetno. V rekreacijskem centru, ki se nahaja v neposredni bližini mesta so nam pripravili prenočišča in hrano. V ponedeljek popoldne so nam razkazali tovarno.

Ogledali smo si obrata mešanih granuliranih umetnih gnojil in superfosfata, topilnico, pražarno, ter obrata za proizvodnjo žveplene kisline in modre galice. V kolektivu je zaposlenih 2400 delavcev.

Sodeč po tem, kar smo videli, je Kemična industrija »Zorka« po asortimentu proizvodov podobna naši tovarni, razlikuje se pa po načinu proizvodnje.

Naši gostitelji so nam radi pripovedovali o delu mladinskega aktiva. Člani tovarniškega komiteja se nenehno izobražujejo, študirajo zgodovino NOB, vestno spremljajo gospodarske dogodke doma in v svetu, na predlog občinskega komiteja preštudirajo npr. zakon o delovnem razmerju ipd. Ob koncu vsakega četrletja pa preverjajo svoje znanje. Člani TK ZM pogosto predavajo mladincem iz svojega kolektiva.

Z vsakim mladincem, ki je zainteresiran za delo v mladini

KADROVSKE VESTI

V mesecu novembru so prišli v podjetje: Lah Miroslav, Golob Branko, Strlič Zdenko, Golob Peter, Bele Anton, Turnšek Anton, Krivec Franc, Špegel Stanko, Vilhar Viktor, Smrečnik Stanislav, Sterman Mirko, Zajšek Ferdinand, Stojanović Vitomir, Nastasijević Milorad, Stramšak Martin, Kufner Viktor, Rakusa Franjo, Repas Anton, Halužan Franjo, Hrustić Stjepan, Kitak Franc, Klobasa Roza, Bregar Jože, Stojadinović Panta.

Odšli iz podjetja: Grivić Stefan, Vičenski Adolf, Kores Jože, Zaberl Ivan, Stefan Gregor, Rozman Henrik, Pšenčnik Amalija, Rek Franc, Tancer Karel, Vilhar Viktor, Prekorski Franc, Koranžija Stefan, Plavčak Anton, Trbojević Vitomir, Novak Gabriel, Martek Franciška, Cavažda Stanko, Frančič Miho, Kerle Anton, Halužan Franjo, Dušek Martin, Stramšek Martin, Gajšek Martin, Resman ing. Jože, Lipušček ing. Peter, Matić Dragoljub, Svare Ivan, Krivec Franjo.

Poročili so se: Pujč Milovan, Škalebek Milan, Persolja Olga, Suler Marija, Vičenski Karl, Kindelhofner Helena, Lesjak Vilma, Krajnc Ivo. Iskreno čestitamo!

V pokoj sta odšla: Kajič Anton in Sekirnik Matevž. Disciplinsko je odpuščen Krainović Sime iz točilnice.

OBLETNICE DELA V CINKARNI

5 let: Kotošek (Konrada) Vlado (18.), Turnšek (Magdalena) Vinko (5.), Marcen (Antona) Magdalena (1.).

10 let: Gaber (Viktorja) Marija (4.), Kragolnik (Franca) Marija (13.), Kramer (Jožeta) Silva (15.).

15 let: Cecelja (Andra) Jože (29.), Ferjanc (Nikolaja) Daniel (17.), Kolar (Alojza) Ivan (12.), Kopitar (Franca) Ivan (16.), Naglip (Andreja) Ciril (8.), Podergajs (Jožeta) Ivan (5.), Posinek (Ivana) Franc (5.), Vodeb (Jakoba) Jože (15.), Zagorčnik (Franca) Ernest (8.).

Zahvaljujemo se za sodelovanje!

Nova premiera v SLG Celje

ZLOČIN IN KAZEN

V slovenskih gledališčih le redkokdaj pride na oder dramatizacija kakšnega proznega dela, dasiravno je to po svetu dovolj običajno. Slovensko ljudsko gledališče Celje pa se je odločilo, da bo zaigralo dramatizacijo znamenitega romana ruskega klasika F. M. Dostojevskega.

ZLOČIN IN KAZEN je ne samo eno vrhunskih del ruske, marveč tudi svetovne literature. V tem romanu je F. M. Dostojevski že nakazoval poti moderne romana današnje dobe.

Dramatizacija Poljaka Zbygniewa Hübnerja in Branka Gombača je iz obširnega dramskega teksta, v katerem nastopa cela galerija oseb, izbrala samo temeljni problem zločina in zločinca, ki ga je opravil. Student Raskolnikov ubije stiskaško starko iz želje, da bi preizkusil, ali je zmožen opraviti v življenju veliko dejanje. Ta njegova zločinska misel o brezvestnem ubijanju, o večvrednosti in nadčloveštvu je v zgodovini, posebnostjo pa še v polpretekli dobi, na našem svetu zasejala nič koliko gorja in smrti. F. M. Dostojevski nam v svojem romanu v podrobnostih prikazuje, kako se takšna zločinska misel porodi, kako se realizira in kakšne notranje in zunanje pretrse takšen zločinec doživlja, dokler ga ne dohiti roka pravice. Pronikljivo analizo Dostojevskega v romanu je dramatizacija ohranila v vsej bistvenosti, zato je kot odrska svitaritev močna in pretresljiva.

ZLOČIN IN KAZEN je režiral Branko Gombač, sceno in kostume pa je zasnoval poljski umetnik Zbyszek Bednarowicz. Uprizoritev združuje delo velikega ruskega pisca z umetniškimi prizadevanji poljskih in slovenskih gledaliških ustvarjalcev.

Bruno Hartman

Izdaja Cinkarna, metalurško-kemična industrija, Celje. Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Zlatko Šentjurec. Glasilo izhaja vsakega 15. v mesecu. Prispevke sprejemamo do 23. v mesecu. Rokopisov in slik ne vračamo. Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarna«, Cinkarna, Celje. Tel. 39-81, 39-82, interna 55. Tisk in klistreži ČP »Celjski tisk« Celje.

FINALE NAMIZNO TENIŠKEGA TURNIRJA

V četrtek, 26. novembra so se pomerili finalisti namizno teniškega turnirja. Končni vrstni red udeležencev je naslednji: 1. topilnica (Franc, Zolgar, ing. Lebar), 2. investicije (ing. Zupančič, Dečman, Gornik), 3. kemija I. (ing. Senčar, Čatar, Smeh).

Objavljamo spored filmov, ki jih bomo gledali v celjskih kinematografih od 15. decembra 1964 do 15. januarja 1965.

KINO UNION:

Od 19. do 23. decembra 1964 — »UPOR NA LADJI BOUNTI«, ameriški barvni Cs film
 Od 24. do 27. decembra 1964 — »NHALO GROZE«, ameriški barvni Cs film
 Od 28. do 31. decembra 1964 — »SEMENI V TEKSASU«, ameriški barvni Cs film
 Od 27. do 30. decembra 1964 — »PISANE NOGAVICE«, poljski barvni film (za novoletno jelko) — dopoldne in popoldne
 Od 1. do 5. januarja 1965 — »SLADKA PTICA RADOSTI«, ameriški barvni Cs film
 Od 6. do 9. januarja 1965 — »PRIVAJANJE NA ZAKONSKO ZIVLJENJE«, ameriški film

Od 10. do 13. januarja 1965 — »GRENKA ZETEV«, angleški film
 Od 14. do 17. januarja 1965 — »TAKO, KOT JE«, jugoslovanski film

KINO METROPOL:

Od 14. do 16. decembra 1964 — »POT OKROG SVETA«, jugoslovanski barvni film
 Od 17. do 22. decembra 1964 — »LEV«, ameriški barvni Cs film
 Od 23. do 27. decembra 1964 — »JUŽNI PICIFIK«, ameriški barvni Cs film
 Od 28. do 31. decembra 1964 — film še ni določen!
 Od 27. do 30. decembra 1964 — »GULIVERJEVA POTOVANJA«, ameriški barvni VV film (za novoletno jelko)
 Od 1. do 5. januarja 1965 — »NAJLEPŠE DEKLE NA SVETU«, ameriški barvni Cs film
 Od 6. do 8. januarja 1965 — »DEKLE«, ameriški film
 Od 9. do 13. januarja 1965 — »DOBRI DUH PARIZA«, ameriški barvni film
 Od 14. do 16. januarja 1965 — »PEKLENSKA FREGATA«, ameriški Cs film

MATINEJE:

Dne 27. decembra 1964 — »POJTE Z NAMI«, italijanski film
 Dne 3. januarja 1965 — »PETI ODELEK«, češki film
 Dne 10. januarja 1965 — »DVA POLCASA V PEKLU«, madžarski film
 Dne 17. januarja 1965 — »TAKSI ZA TOBRUK«, francoski Cs film

Predstave so vsak dan ob 16., 18. in 20. uri, matinee pa ob 10. uri dopoldne. Program objavljamo po podatkih kinematografskega podjetja Celje in za spremembe ne odgovarjamo.

PRANJE IN LIKANJE UMETNIH TKANIN

Največja težava pri pranju umetnih tkanin je pravzaprav v tem, da spreminjajo obliko pod vplivom toplote, pa naj bo ta suha (likanje) ali vlažna (pranje). Bombažno in laneno blago celo pri kuhanju v lugu ne izgubi oblike. Vemo pa da volne, svile in acetatne svile ne smemo prati v vroči vodi, kaj šele kuhati. Isto velja tudi za blago iz umetnih tkanin. Največja dovoljena toplota pri likanju perila je uravnana na stopnjo, ki jo preneseta bombaž in lan. Če pa blago iz umetnih

vlakn kuhamo ali likamo s prevročim likalnikom, ga lahko popolnoma uničimo. Zato vedno pred pranjem ugotovite izvirnost in tekstilno sestavino blaga.

Prihodnjič:
WADI-EL-NATROUN 64

Rešitev križanke

Nagrade za slikovno križanko

Do 1. decembra smo prejeli 67 rešitev nagradne slikovne križanke.

Zreb je razdelil nagrade takole:

1. Zinka ŠNAJDER, 3.000 din;
2. Rudolf MALINOVSKY HTV služba, 2.000 din;

3. Mirko PETEK — finančni sektor, 1.000 din;

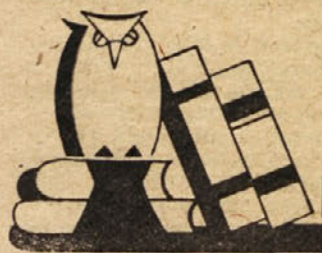
4. Andrej ŠNAJDER, 500 din in

5. Karel MACUH — metalurgija, 500 din.

Nagrajenci prejmejo nagrade 15. decembra.

KNJIGE:

Berger H.: Aglcolor. 7. Aufl. Wuppertal 1964. S. 77.
 Braune F.: Gummiförderbänder. Wien-Heidelberg 1951. S. 621.86.
 Eisenkolb F.: Fortschritte der Pulvermetallurgie. 1. Berlin 1963. S. 621.762.
 Enciklopedija Leksikografskog zavoda. VII. Zagreb 1964. S. 03.
 Grundmann-Schröder: Speisewasser-aufbereitung leicht gemacht. 5. Aufl. Verden (Aller) 1963. S. 621.1.
 Hütte-Hilfsstoffe. Ein Hilfsbuch zur Ermittlung von Räderübersetzung. Berlin 1956. S. 621.31.
 Lenz E.: Olfeuerungen für Dampfkessel und Heizungsanlagen. 2. Aufl. Hamburg 1959. S. 621.1.
 Metodologija studija radnog procesa i pomoćne tehnike mjerenja u poduzećima kemijske industrije. Zagreb 1964. S. 658.54.
 Osnove za primjenu postupaka racionalizacije u poduzećima kemijske industrije. Zagreb 1964. S. 65.011.
 Sauchell V.: Manual on Fertilizer Manufacture. 3. ed. Caldwell 1963. S. 631.8.
 Schreiter W.: Seltene Metalle. II., III. Leipzig 1961–1962. S. 669.2.
 Tehnički propisi za električna postrojenja na nadzemnim mestima ugroženim od eksplozivnih smesa. Beograd 1964. S. 621.315.
 Tehnički predpisi za izdelavo in uporabo parnih kotlov... Zagreb 1961. S. 621.1.
 Thomas A. K.: Die Tragfähigkeit der Zahnräder. 5. Aufl. München 1963. S. 621.83.
 Wiethaup H.: Schutz vor Luftverunreinigungen, Geräuschen und Erschütterungen. Herne/Berlin 1963. S. 628.5.

Novosti iz naše
KNJIZNICE

REVIJE:

Agricultural Chemicals. 1964. št. 8.
 American Dyestuff Reporter. 1964. št. 15, 16.
 Analytical Chemistry. 1964. št. 9, 10.
 Angewandte Chemie. 1964. št. 15, 17–19.
 Beton- und Stahlbetonbau. 1964. št. 9.
 Bilten dokumentacije JCTND. 1964. št. 8.
 Bilten dokumentacije ZZA. 1964. št. 9.
 Bilten za naučno tehničku dokumentaciju RI. 1964. št. 9, 10.
 Chemical Engineering. 1964. št. 20.
 Chemiker Zeitung. Chemische Apparatur. 1964. št. 17–19.
 Chemische Industrie. 1964. št. 9.
 Chemische Industrie. International. 1964. št. 3.
 Cvetnye metally. 1964. št. 9.
 Delo in varnost. 1964. št. 5.
 Ekonomsko-tehnički pregled. 1964. št. 9–10.
 Engineering and Mining Journal. 1964. št. 2, 3, 9.

ETZ Elektrotechnische Zeitschrift. Aug. A 1964. št. 18–20.
 ETZ Elektrotechnische Zeitschrift. Aug. B 1964. št. 19–20.
 Europa Chemie. 1964. št. 17.
 Farbe und Lack. 1964. št. 10.
 L'Industrie chimique. 1964. št. 565.
 Journal of Metals. 1964. št. 8, 9.
 Journal of the Oil and Colour Chemists' Association. 1964. št. 2, 9, 10.
 Kemija u industriji. 1964. št. 10.
 Konstruktion. 1964. št. 9.
 Metal Industry. 1964. št. 11–15.
 La metallurgia italiana. 1964. št. 8, 9.
 Modern Industry. 1964. št. 53.
 Montanwissenschaftliche Literaturberichte. Metallurgie. 1964. št. 9, 10.
 Novosti iz nauke i tehnike. 1964. št. nov.
 Paint, Oil & Colour. 1964. št. 3438–3444.
 Peintures, Pigments-Vernis. 1964. št. 8.
 Pregled. 1964. št. 11.
 Produktivnost. 1964. št. 10.
 Radioamater. 1964. št. 11.
 Referativnyj žurnal. Elektrotehnika i energetika. 1964. št. 9.

Referativnyj žurnal. Himija. 1964. št. 11, 13–17.

Referativnyj žurnal. Metallurgija. 1964. št. 9, 10.

Rady i metale nierzelazne. 1964. št. 8.

Soils and Fertilizers. 1964. št. 5.

Stanki i instrument. 1964. št. 9.

Strassen- und Tiefbau. 1964. št. 9.

VDI Zeitschrift. 1964. št. 26–28.

Vestnik mašinstrojenja. 1964. št. 9.

Werkstatstechnik. 1964. št. 9.

World Mining. 1964. št. 12.

Zavodskaja laboratorija. 1964. št. 9, 10.

Zeitschrift für Erzbau und Metallhüttenwesen. 1964. št. 9.

Zinc Abstracts. 1964. št. 10.

Ziviljenje in tehnika. 1964. št. 9, 10.

Žurnal prikladnoj himiji. 1964. št. 9, 10.

CASNIKI:

Chemische Rundschau. 1964. št. 19–22.
 Diecasting & Metal Moulding. 1964. št. 5.

Gospodarski list. 1964. št. 45–46.

Gospodarski vestnik. 1964. št. 88 (22), 91, 92.

IT novine. 1964. št. 73, 88, 90–92.

MB investiciona oprema. 1964. št. 117–118.

Naši razgleda. 1964. št. 21, 22.

Privredni pregled. 1964. št. 2664–2686.

Technische Rundschau. 1964. št. 38–43.

Priprave na občni zbor

Ker se po statutu ZSJ sklicujejo občni zbori sindikalnih podružnic vsako drugo leto, nameravamo seznaniti člane našega kolektiva s pripravami na občne zборе.

Občni zbor naše SP bo v februarju prihodnje leto. V naši delovni organizaciji, ki šteje 16 sindikalnih pododborov, nameravamo sklicati občne zборе sindikalnih pododborov že v mesecu decembru. Na občnih zbora morajo biti izvoljena nova vodstva in delegati za občni zbor SP delovne organizacije. Na občnem zboru sindikalnih podružnic bomo volili poleg novega IOSP in nadzornega odbora tudi delegate za občne zборе strokovnih odborov in občni zbor občinskega sindikalnega sveta.

Z ozirom na dosedanje delo nekaterih sindikalnih pododborov ugotavljamo, da vodstveni kader in bil strokovno in organizacijsko sposoben voditi in usmerjati delo sindikalnih pododborov. Tudi člani

pododborov niso nudili predsedniku potrebne pomoči. Zaradi tega je potrebno, da se sindikalni pododbori skupno z osnovnimi organizacijami ZK lotijo kadrovanja novih vodstev. V vodstva naj bodo izbrani taki člani, ki bodo politično in strokovno sposobni usmerjati delo in reševati odgovorne naloge. Pri kadrovanju je treba upoštevati mlad perspektivni kader. Z novimi funkcijami ne smemo obremenjevati tistih, ki aktivno delajo v drugih družbeno političnih organizacijah. S predlaganimi kandidati se je treba predhodno pomeniti in dobiti njihov pristanek.

Z razliko od preteklih let, ko smo na občnih zbora obravnavali množico vprašanj in problemov, mnogi pa so ostali nerešeni, je treba na bližnjih občnih zbora obravnavati tista vprašanja, ki so najbolj pereča in aktualna v posameznem obratu. O vseh tistih problemih, ki niso rešljivi v okviru obratov ali EE je treba razpravljati na občnem zboru sindikalne podružnice podjetja. V referatih moramo nakazati naloge, ki jih bodo morali reševati sindikalni pododbori in smernice za delo v prihodnjem obdobju.

Š. Veselko

GRADITEV STANOVANJ V 1965

Dosedanje izkušnje pri gradnji cinkarniškega stanovanjskega naselja v Selcah kažejo, da je individualna gradnja stanovanjskih

hiš s pomočjo podjetja cenejša in hitrejša kot gradnja stanovanjskih blokov. Zaradi pomanjkanja sredstev se naše podjetje še vrsto let ne bo moglo lotiti gradnje stanovanjskih blokov v taki meri, da bi zadovoljilo naraščajoče potrebe po družinskih stanovanjih. Omejena sredstva, s katerimi bomo razpolagali, moramo uporabiti tako, da bomo na najcenejši način pridobili čim več novih družinskih stanovanj. Najugodnejši načini za doseg tega cilja so: organizirane individualne gradnje s pomočjo podjetja, individualna gradnja s posojilom podjetja in morebitna gradnja blokov s predplačilom stanovanjske pravice.

Pri delitvi dohodka za leto 1964 bodo po vsej verjetnosti določena večja sredstva za individualno gradnjo stanovanjskih hiš po sistemu gradnje stanovanjskega naselja v Selcah. Da bi mogli planirati potrebna sredstva za tako gradnjo in pridobiti gradbene parcele, moramo predhodno poznati vsaj približno število interesentov.

Interesenti za tako gradnjo naj se čimprej prijavijo v kadrovskem sektorju, pri referentu za družbeni standard. Prijave so informativne in interesenti ne obvezujejo. Podatki o kraju gradnje, načrtih in stroških še niso znani. Prav gotovo pa bodo pogoji gradnje podobni pogojem, ki so se uspešno uveljavili pri gradnji v Selcah.

Obiskal nas bo DEDEK MRAZ

Ob zaključku 12. številke Cinkarnarja smo sprejeli telegram od Dedka Mraza. Sporoča nam, da nas bo obiskal v nedeljo, 27. decembra v sindikalni dvorani in sicer dopoldne in popoldne. Obljubil je tudi, da bo s seboj pripeljal nekatere znanke iz pravljic. Pridnim cicibanom je pripravil darila.

O točnem prihodu Dedka Mraza bodo statiški pravočasno pisмено obveščeni.

Vrednost točke

NOVEMBER 1964

Vrednost točke za november neto

I. Ekonomska enota metalurgije:

1. Predpražarna in žveplena kislina	130,00
2. Aglomeracija	134,00
3. Skupne službe (1. in 2.)	132,38
4. Topilnica surovega in finega cinka	134,36
5. Cinkovo belilo	130,00
6. Keramika	134,00
7. Skupne službe obratov topilnice	134,20
8. Poprečne samostojne proizvodne enote metalurgije	133,66
9. Kemični-metalurški analitski laboratorij	132,83

II. Ekonomska enota predelovalni obrati:

1. Valjarna cinkove pločevine	138,00
2. Cinkografija	133,25
3. Oblikovalnica cinkove pločevine	125,00
4. Skupne službe predelovalnih obratov	135,83

III. Ekonomska enota anorganske kemije:

1. Kromov galun	130,00
2. Na-hidrosulfid in metalit	140,00
3. Na-sulfid	140,00
4. Litopon, Ba-sulfid, Zn-sulfat	124,21
5. Svinčni oksidi	134,00
6. Superfosfat	126,67
7. Ultramarin	139,00
8. Modra galica	130,00
9. Kemični obrat III. Mozirje	125,00
10. Modri baker	122,00
11. Skupne službe anorganske kemije	130,36
12. Obratovodstvo modri baker — modra galica	126,35
13. Obratovodstvo kromov galun, Na-sulfid, svinčni oksidi, ultramarin	137,78

IV. Ekonomska enota organska kemija:

z vsemi službami	138,80
------------------	--------

V. Ekonomska enota vzdrževalni obrati:

1. Priprava dela	133,40
2. Strojni obrat	133,40
3. Gradbeni obrat	133,40
4. Merilni obrat	133,40
5. Elektro obrat	133,40
6. Energetski obrat	133,40

VI. Predračunske enote

1. Strokovne službe	133,40
2. Družbena prehrana	133,40

VII. Celotno podjetje

133,35

